

samenwerkingsverband
primair onderwijs
westland

Bestuursverslag 2022

Stichting Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs Westland

Voorwoord

Voor u ligt het bestuursverslag 2022 van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (SPOW). De belangrijkste functie van het bestuursverslag is het verantwoorden, zowel ten aanzien van het beleid en de resultaten van SPOW als ten aanzien van de financiën.

Het bestuursverslag bestaat uit zes hoofdstukken en de bijbehorende paragrafen. In het eerste hoofdstuk vindt u informatie over de organisatie, het tweede hoofdstuk betreft het (onderwijs)beleid en de resultaten, hoofdstuk drie en vier betreffen respectievelijk informatie over personeel & professionalisering en huisvesting & facilitaire zaken. Hoofdstuk vijf tot en met zeven betreffen de financiële verantwoording inclusief risico's en risicobeheersing.

In 2022 werd ingezet op het betekenisvol inhoud geven aan de versterking van passend onderwijs. Daarnaast was een belangrijke opdracht de uitvoering van het bestedingsplan. De uitvoering van het bestedingsplan is conform de planning uitgevoerd. De besteding op de reguliere begroting is echter onderhevig geweest aan de invloed van Corona, de inzet van de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), onverwachte baten vanuit het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) en een tekort aan beleidsmatige en projectmatige inzet en expertise, in zowel de bureauorganisatie van SPOW als in het netwerk. Het bestedingsplan is in samenhang met de begroting van 2023 inhoudelijk aangepast als gevolg van hernieuwde opgebouwde reserves vanuit de reguliere begroting. Het gevolg hiervan is dat het jaarplan en activiteitenplan van 2022-2023 wederom omvangrijk zijn.

Naast de reguliere inzet op de bureau- en netwerkorganisatie zijn in 2022 de volgende aanvullende projecten vormgegeven:

De pilot van de audits in 2021 heeft in 2022 vervolg gekregen met een uitbreiding van vier naar zestien scholen. Het onderzoek Dekkend Netwerk heeft vervolg gekregen in de vorm van een viertal veldprojecten: Taalstimulerings- en communicatiebeleid, Het jonge kind (kleuters) en de voorzieningen Dubbel Bijzonder, Praktijkklas en Jonge Uitstromers. De in 2022 geformuleerde inclusie-ambitie heeft richting gegeven aan de invulling van de genoemde veldprojecten. In 2022 is de ontwikkeling en uitwerking van de Lokaal Educatieve Agenda van de gemeente Westland gestart. Het SPOW maakt hier actief onderdeel van uit. Het ouder- en jeugdsteunpunt is conform de maatregel uit de verbeteraanpak passend onderwijs van het ministerie van OCW ingericht en te vinden op de website van SPOW.

Voorts is in 2022 de governance van SPOW gewijzigd van een two-tier bestuursmodel met een dagelijks bestuur (db) en een algemeen bestuur (ab) naar een onafhankelijker bestuursmodel met een Raad van Toezicht (RvT) en een Raad van aangeslotenen (Rva).

Mattanja Kats

Directeur-bestuurder SPOW

Juni 2023

Inhoud

1.	Algemeen	4
1.1	Doelstelling van het samenwerkingsverband	4
1.2	Organisatie	5
2.	Onderwijsbeleid en resultaten	18
2.1	Inleiding	18
2.2	Deelnamepercentages, leerlingaantallen, ondersteuningsvoorzieningen en toelaatbaarheidsverklaringen	18
2.3	Inclusie-ambitie en veldprojecten Dekkend Netwerk	27
2.4	Inzet middelen basis en extra ondersteuning	28
2.5	Thuiszitters	29
2.6	Jaardoelen en resultaten	30
2.7	Toekomstige ontwikkelingen	35
2.8	Duurzaamheid	36
2.9	Internationalisering	36
3.	Bestuur en organisatie	37
3.1	Personeel en professionalisering	37
3.2	Contractbeheer en AVG	38
3.3	Huisvesting & facilitaire zaken	38
4.	Financieel beleid	39
4.1	Financiële analyse balans	39
4.2	Treasury en financiering	40
4.3	Financiële analyse exploitatie	41
4.4	Fiscale actualiteiten	43
5.	Continuïteitsparagraaf	44
5.1	Kasstroomoverzicht	44
5.2	Allocatie van middelen	47
5.3	Toelichting op enkele kosten van de begroting met betrekking tot de programma's	47
6.	Risico's en risicobeheersing	57
6.1	Intern risicobeheersingssysteem	57
6.2	Belangrijkste risico's en onzekerheden	57

1. Algemeen

1.1 Doelstelling van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie met als primair doel het ondersteunen en faciliteren van de aangesloten schoolbesturen in de uitvoering van de zorgplicht en realisatie van passend onderwijs.

Binnen het samenwerkingsverband bevinden zich 47 scholen, namelijk 44 reguliere basisscholen (bao), een school voor speciaal basisonderwijs (sbo) en twee scholen voor speciaal onderwijs (so)¹. Deze vormen de basis van het Dekkend Netwerk. Daarnaast kent het samenwerkingsverband een eigen ondersteuningsstructuur in de vorm van (financiële) ondersteuning op/ van de school. Op het niveau van de basisondersteuning gaat het om ondersteuning op het gebied van:

- Financiële middelen voor de versterking van de basisondersteuning
- Preventieve Ambulante Gesprekken (PAG)
- School Ondersteunings Team (SOT)
- Handelingsgericht Integraal Arrangeren (HIA)

Op het niveau van de extra ondersteuning betreft het financiële middelen voor de extra ondersteuning en diverse vormen van Begeleiding op School en in de Klas (BOSK). Indien het onderwijsbehoefte betreft die de basis- en extra ondersteuning overstijgen is er de mogelijkheid om een arrangement zware ondersteuning te realiseren. Aanvullend op deze ondersteuningsvormen is er een samenwerkingsproject, genaamd (Special Educational Needs) SENtrum, waarbinnen innovatie-arrangementen in het kader van passend onderwijs gerealiseerd kunnen worden. Tot slot is het Steunpunt Hoogbegaafdheid (HB) onderdeel van SPOW. Vanuit dit steunpunt worden diverse voorzieningen voor hoogbegaafde/ meerbegaafde leerlingen aangeboden.

Met deze ondersteuningsstructuur in de vorm van financiële middelen, ondersteuning en arrangementen en SENtrum als samenwerkingsproject voor innovatie van passend onderwijs binnen de SPOW-regio heeft het toenmalige bestuur -bestaande uit de schoolbestuurders- gemeend dat deze vormen van ondersteuning passen bij de SPOW-regio en bijdragen aan de versterking van de draagkracht van de scholen. De samenhang tussen basisondersteuning, extra ondersteuning, zware ondersteuning gespecialiseerd onderwijs en de daaraan verbonden strategische doelen liggen vastgelegd in het ondersteuningsplan 2020-2024. Samen met de meerjarenbegroting vormt dit een perspectief op doelen, activiteiten en bekostiging.

Missie & visie vanuit het ondersteuningsplan 2020-2024

Het SPOW brengt samenwerking tussen alle betrokkenen (schoolbesturen, scholen, gemeenten, (deel)regio's en jeugdzorg) tot stand en onderhoudt deze, om onderwijs te realiseren voor zoveel mogelijk leerlingen. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte is gespecialiseerd onderwijs, cluster III zeer moeilijk lerende kinderen (zmlk), cluster IV en

1 Het sbo valt onder de Wet Primair Onderwijs (WPO), het so valt onder de Wet op de Expertisecentra (WEC), samen vormen zij het gespecialiseerd onderwijs (go). In dit bestuursverslag wordt de afkorting 'go' gebruikt in plaats van het 's(b)o' zoals gebruikelijk was. Als er sprake is van duiding op een specifieke vorm van go (het sbo of so) dan wordt de desbetreffende afkorting gebruikt.

speciaal basisonderwijs, beschikbaar in de SPOW-regio waardoor voor de meeste leerlingen een zo passend mogelijke plek, zo thuis nabij mogelijk, gerealiseerd wordt. Een kleine groep leerlingen is aangewezen op onderwijs in nabije regio's, voornamelijk Delflanden en Haaglanden.

Passend onderwijs wordt door de leerkracht in de klas vormgegeven. Door samenwerking tussen scholen in het bao en door samenwerking met het go, wordt de ondersteuning van leerlingen gevarieerder en effectiever. Het continuüm van ondersteuning is in verschillende elkaar aanvullende vormen uitgewerkt vanaf de leerkracht in het regulier basisonderwijs tot de zwaarste ondersteuning in het gespecialiseerd onderwijs. De kwaliteit van passend onderwijs wordt bevorderd door een verdere professionalisering en een goede monitoring.

Strategisch beleidsplan

De volgende strategische doelen zijn geformuleerd in het ondersteuningsplan 2020-2024:

- Bao en go werken samen om zo veel mogelijk thuisnabije voorzieningen voor leerlingen te realiseren en om de effectiviteit van ondersteuning zo groot mogelijk te maken.
- Er zijn verschillende, elkaar aanvullende ondersteuningsvormen beschikbaar (continuüm) die vraaggericht door basisscholen kunnen worden ingezet om de leerling de juiste ondersteuning op het juiste moment te geven.
- Professionalisering geschiedt vraaggericht en zoveel mogelijk in regionale netwerken, zodat ook informeel kan worden geleerd.
- De leerkracht wordt meer betrokken bij passend onderwijs om de ondersteuning daadwerkelijk in de klas vorm te geven.
- Samenwerking SPOW-jeugdzorg gericht op een kind, een plan, een zorgregisseur. De kwaliteit van de ondersteuning wordt jaarlijks geëvalueerd en gevolgd via het kwaliteitsmanagementsysteem/de kwaliteitscyclus. De inspectie kent SPOW een voldoende toe op alle te onderzoeken gebieden.

Toelating en toelaatbaarheid

Het samenwerkingsverband heeft geen taak, rol of positie in relatie tot toegankelijkheids- en of toelatingsbeleid in het onderwijs. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de aangesloten schoolbesturen. Het SPOW is verantwoordelijk voor de toelaatbaarheid van leerlingen in het go. Het proces van afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor deze vormen van onderwijs is beschreven en vastgelegd in het ondersteuningsplan.

1.2 Organisatie

Rechtsvorm en governance

Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland ("SPOW") is op 19 juli 2013 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Naaldwijk onder nummer 58405674. De rechtsvorm van het samenwerkingsverband is een stichting.

In november 2022 heeft er een wijziging plaatsgevonden van het governance model. Tot 1 november 2022 hanteerde SPOW een bestuur-directie model. Vanaf 1 november 2022 hanteert SPOW een model met een RvT en een directeur-bestuurder. Hieronder worden de governance modellen van SPOW tot 1 november 2022 en vanaf 1 november 2022 beschreven.

Governance tot 1 november 2022

De besturen van de scholen werden vertegenwoordigd in het bestuur van het SPOW in het

algemeen bestuur (ab) en dagelijks bestuur (db). De bestuursleden van het bestuur waren afgevaardigden van de tien schoolbesturen die deelnemen aan het samenwerkingsverband. De scheiding tussen de functies bestuur en toezicht was statutair vastgelegd, zodanig dat een ab (als intern toezichthouder), db (als uitvoerend bestuurder) en directeur (in mandaat, namens het db) in het samenwerkingsverband actief waren.

Het ab was belast met toezichthoudende taken en bevoegdheden, het db met bestuurlijke taken en bevoegdheden (welke veelal in mandaat door de directeur werden uitgevoerd; zie hieronder). Het db zorgde ervoor dat het ab tijdig over de informatie beschikte die vereist was voor de uitoefening van diens toezichthoudende taak. Het ab was belast met het aanwijzen van de externe accountant (Van Ree) en verleende goedkeuring aan benoeming, schorsing of ontslag van de directeur door het db. Het db stelde de arbeidsvoorwaarden van de directeur vast.

Het ab besloot in consensus, inhoudende dat geen van de leden doorslaggevende bezwaren had tegen het besluit, in een vergadering waarin minimaal driekwart van de stemgerechtigde leden aanwezig of vertegenwoordigd waren, waarbij ieder lid één stem had.

Het db besloot eveneens in consensus. Om tot stemming over te kunnen gaan diende minimaal vier vijfde gedeelte van de leden van het db aanwezig of vertegenwoordigd te zijn. Het ab werd in 2022 voorgezeten door een onafhankelijk (technisch) voorzitter, die geen lid was van het ab.

De directeur oefende de taken en bevoegdheden uit die aan haar door het db waren gemandateerd, doch onder verantwoordelijkheid van het db. Het db had voor de directeur een managementstatuut vastgesteld waarbinnen taken en bevoegdheden werden uitgeoefend.

De directeur gaf leiding aan de centrale dienst. Dat is de uitvoerende organisatie van SPOW, waarin de ondersteuningsadviseurs en het secretariaat ten behoeve van het samenwerkingsverband zijn ondergebracht. Vanaf september/oktober 2022 zijn twee strategisch beleidsadviseurs aan het team toegevoegd, waarmee de directeur structurele ondersteuning kreeg op beleidsgebied.

Dagelijks bestuur tot 1 november 2022

De leden van het db voerden hun opdracht onbezoldigd uit. Het db was in 2022 als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Betaalde functie	(On)betaalde (neven)functie
Mevr. H. Boevé	Voorzitter	Voorzitter college van bestuur WSKO	Voorzitter bestuur WNT web
Dhr. H. Koele	Penningmeester	Voorzitter college van bestuur PCPOW	Vrijwilliger bij 's Heerenloo
Dhr. M.M.G. van Kesteren	Lid	Bestuurder Herman Broerenstichting	Geen

Mevr. M.J. Kramer- van Velzen	Lid	Directeur-Bestuur Vereniging voor Montessori Onderwijs Westland	Gastdocent Montessori-opleiding (Haagse Hogeschool) (mede) Eigenaar "Stromend" trainer en onderwijsontwerper voor (montessori)onderwijs
Dhr. T. Yazir	Lid	Voorzitter college van bestuur Stichting West Openbaar Onderwijs (WOO)	Lid AB PPO Delflanden Lid RvT Zadkine College

Verslag uitvoerend orgaan

Het db heeft in 2022 op de volgende data en over de volgende onderwerpen vergaderd:

Datum	Onderwerpen
7 februari 2022	Dekkend Netwerk en ambitie Governance Aanmeldbeleid en zorgplicht OPR gewijzigd MZ-reglement en MZ-statuut SnS klas Samen Goud Schakelklas Westland Financiële en inhoudelijke rapportages tertiaal 3 Bedrijfsvoering SPOW
28 maart 2022	Governance Aanmeldbeleid Audits basisondersteuning Verantwoording inzet middelen basis- en extra ondersteuning Dekkend Netwerk
30 mei 2022	Concept bestuursverslag 2021 Financiële rapportage tertiaal 1
27 juni 2022	Concept jaarplan 2022-2023 Richtinggevende notitie Dekkend Netwerk Enquête verantwoording middelen basis- en extra ondersteuning Inspectie stelselonderzoek middelen voor basis- en extra ondersteuning
17 oktober 2022	Financiële en inhoudelijke rapportages tertiaal 2 Concept jaar- en activiteitenplan 2022-2023
17 oktober 2022	Gecombineerde vergadering ab en db ten behoeve van: Benoemingsvoordracht RvT Statutenwijziging

In 2022 heeft het db haar uitvoerende taak vormgegeven door:

- het nemen van een voorgenomen besluit betreffende het bestuursverslag met bijhorende jaarrekening 2021.

- het nemen van besluiten ten aanzien van projecten van SPOW en het bijbehorende netwerk volgen en indien nodig bijsturen n.a.v. de inhoudelijke en financiële tertiaalrapportages.
- periodieke afstemming met de directeur van SPOW.
- periodiek het functioneren van de directeur van SPOW te evalueren en te beoordelen.
- een overstap door te voeren naar een onafhankelijk toezichtmodel.

Intern toezicht tot 1 november 2022

De leden van het ab voerden hun opdracht onbezoldigd uit. De onafhankelijk technisch voorzitter (die geen lid was van het ab) ontving wel een vergoeding, waarvoor een overeenkomst van opdracht is afgesloten. Het algemeen (toezichthoudend) bestuur was in 2022 als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Betaalde functie	(On)betaalde (neven)functie
Mevr. G. de Jong	Voorzitter	Bovenschools manager RVKO	Geen
Dhr. A. van Toor	Penningmeester	Schooldirecteur Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam	Geen
Dhr. G.A.F. Kempke	Lid	Directeur-bestuurder SKOM	Geen
Dhr. H. Lesterhuis	Lid	Bovenschools directeur BOOR	Geen
Mevr. J. van Beek	Lid	Lid college van bestuur De Haagse Scholen	Bestuursfuncties binnen diverse samenwerkingsverbanden

Het samenwerkingsverband bestond tot 1 augustus 2022 uit tien schoolbesturen. Vanaf 1 augustus 2022 is de Islamitische Stichting Nederland voor Onderwijs en Opvoeding (ISNO), Yunus Emre, gestart in het Westland.

Gelet op de naderende governance wijziging per 1 november 2022 (zie hierna) is geen wijziging aangebracht in de samenstelling van het ab. Het aansluiten van een schoolbestuur moet volgens de nieuwe statuten schriftelijk, per de eerstvolgende 1 augustus en na toestemming van de RvT plaatsvinden. Vandaar dat we helaas niet de datum 1 augustus 2022 kunnen hanteren voor aansluiting van ISNO, Yunus Emre, alhoewel dat beter zou aansluiten bij de realiteit. Om dit te ondervangen, is in de aansluitingsovereenkomst opgenomen dat we tot 1 augustus 2023 zo veel mogelijk handelen alsof Yunus Emre al formeel aangesloten is. ISNO, Yunus Emre, zal op 1 augustus 2023 formeel aansluiten bij SPOW.

Verslag toezichthoudend orgaan

Het ab heeft in 2022 op de volgende data vergaderd:

Datum	Onderwerpen
17 januari 2022	Kennismaking interim-bestuurder De Haagse Scholen Onderzoek Dekkend Netwerk Schakelklas Westland Begroting 2022 en meerjarenbegroting Terugkoppeling inspectie stelselonderzoek middelen basis- en extra ondersteuning Ontwikkelingen Lokale Educatieve Agenda (LEA) Westland Bedrijfsvoering SPOW
11 april 2022	Governance Dekkend Netwerk en ambitie Beleidsinhoudelijke rapportage tertiaal 3 Verantwoording inzet middelen basis- en extra ondersteuning LEA Westland en Rotterdams Onderwijs Beleid (ROB) Audits basisondersteuning Rapport inspectie Bedrijfsvoering SPOW
13 juni 2022	Bestuursverslag 2021 Financiële rapportage tertiaal 1 Governance
17 oktober 2022	Gecombineerde vergadering ab en db ten behoeve van: Benoemingsvoordracht RvT Statutenwijziging

In 2022 heeft het ab haar toezichthoudende taak uitgevoerd door:

- Het vaststellen van de (meerjaren)begroting 2022.
- Het vaststellen van het bestuursverslag met bijhorende jaarrekening 2021.
- Toezicht te houden op de uitvoering van de bestuurlijke taken en bevoegdheden door het db.
- Periodiek het functioneren van het db te evalueren en beoordelen.
- Toezicht te houden op de naleving van de wettelijke verplichtingen, de code goed bestuur, de rechtmatige verwerving en doelmatige bestemming en aanwending van de middelen van de stichting. Om toezicht te houden op de doelmatigheid worden de financiële rapportages aangeleverd door de controller toegelicht en besproken in de ab vergaderingen.
- Een overstap door te voeren naar een onafhankelijk toezichtmodel.

Governance vanaf 1 november 2022

Het SPOW hanteert vanaf 1 november 2022 een bestuursmodel dat uitgaat van een organieke scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Het bestuur en de dagelijkse aansturing van de organisatie zijn belegd bij de directeur-bestuurder. De RvT vervult de functie van intern toezicht en vervult de werkgeversrol richting de directeur-bestuurder. Daarnaast zijn de bij SPOW aangesloten schoolbesturen vertegenwoordigd in een Rva.

Het intern toezicht is belegd bij een driehoofdige RvT (zie hierna), die toezicht houdt op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken en de directeur-bestuurder met raad ter zijde staat. De RvT ziet onder meer toe op de doel- en rechtmatige besteding van middelen, in welk kader de RvT ook een goedkeuringsrecht op de begroting heeft. De RvT is belast met het aanwijzen van de externe accountant en het benoemen, schorsen en ontslaan van

het bestuur.

De directeur-bestuurder draagt bestuurlijke eindverantwoordelijkheid voor SPOW en is belast met de dagelijkse gang van zaken binnen het samenwerkingsverband en de voorbereiding, besluitvorming, uitvoering en evaluatie (PDCA-cyclus) van het beleid en de activiteiten van het samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder geeft leiding aan het personeel dat verbonden is aan het samenwerkingsverband en vertegenwoordigt SPOW in en buiten rechte. De aangesloten schoolbesturen zijn vertegenwoordigd in de Rva van SPOW. In de Rva wordt gesproken over de strategische kaders van SPOW – in het bijzonder ten aanzien van de organisatie van een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen. Ten aanzien van het financiële beleid heeft de Rva een goedkeuringsrecht ten aanzien van de meerjarenbegroting (die voortvloeit uit het ondersteuningsplan).

SPOW is gehouden aan de regels omtrent goed bestuur, zoals die voortvloeien uit de Wet op het primair onderwijs. Waar mogelijk, gelet op het eigen karakter van een samenwerkingsverband voor passend onderwijs, hanteert SPOW de Code Goed Bestuur van de Primair Onderwijs Raad (PO-Raad).

Samenstelling bestuur vanaf 1 november 2022

Naam	Functie	Datum optreden	(On)betaalde (neven)functie
Mevr. M.R. Rijdsdam- Kats	Directeur-bestuurder	1 november 2022 (Eerder als titulair directeur: per 1 augustus 2020)	Voorzitter bestuur VVE

Samenstelling Raad van Toezicht vanaf 1 november 2022

Naam	Functie	Benoemingsperiode	(On)betaalde (neven)functie
Dhr. H.A.A. van Dun	Voorzitter	1 november 2022 tot 1 november 2026	Juridisch/organisatieadviseur bij van Dun Holding BV Bestuurder Stichting Brugwachtershuisjes Bestuurder Stichting de Duinpan Padvindershuis Bestuurder Vereniging Les Amis de Cuisine
Mevr. J.M. Henskens – Reijman	Lid	1 november 2022 tot 1 november 2026	Bestuurslid 3SO Lid Klachtencommissie BOVO Haaglanden en Aanmelden PO Haaglanden Buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand Gemeente Rijswijk

Mevr. S.D. Marijnen	Lid	1 november 2022 tot 1 november 2026	Business controller World Forum The Hague
---------------------	-----	-------------------------------------	---

Samenstelling Raad van aangeslotenen vanaf 1 november 2022

Naam	Functie	Betaalde functie	(On)betaalde (neven)functie
Dhr. A. Ahrouch	Lid	Bestuurder Yunus Emre	Bestuurslid NBA Faculty Business & Management
Mevr. H. Boevé	Voorzitter	Voorzitter college van bestuur WSKO	Voorzitter bestuur WNT web
Dhr. G.A.F. Kempke Lid	Lid	Directeur-bestuurder SKOM	Geen
Dhr. M.M.G. van Lid Kesteren	Lid	Bestuurder Herman Broerenstichting	Geen
Dhr. H. Koele	Lid	Voorzitter college van bestuur PCPOW	Vrijwilliger bij 's Heerenloo
Mevr. M.J. Kramer- van Velzen	Lid	Directeur-Bestuur Vereniging voor Montessori Onderwijs Westland	Gastdocent Montessori- opleiding (Haagse Hogeschool) (Mede)Eigenaar "Stromend" trainer en onderwijsontwerper voor (montessori)onderwijs
Dhr. H. Lesterhuis	Lid	Bovenschools directeur BOOR	Geen
Dhr. R. Peeters	Lid	Lid college van bestuur De Haagse Scholen	Voorzitter hoofdbestuur Humanitas Lid RvT stichting Orion v(s)o Amsterdam
Dhr. A. van Toor	Lid	Schooldirecteur Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam	Geen
Dhr. T. Yazir	Lid	Voorzitter college van bestuur Stichting West Openbaar Onderwijs (WOO)	Lid ab PPO Delflanden Lid RvT Zadkine College

Mevr. M. Zweekhorst	Lid	Bovenschools manager RVKO	
---------------------	-----	------------------------------	--

Verslag Raad van Toezicht

Namens de voorzitter van de RvT: “Met de wijziging van de statuten van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland op 1 november 2022 is voor het samenwerkingsverband een RvT ingesteld. De RvT is gestart met 3 leden te weten, mevrouw Joke Reijman, mevrouw Simone Marijnen en de heer Henri van Dun. Laatstgenoemde vervult de functie van voorzitter.

De RvT is voortvarend gestart met haar taken. Een eerste kennismaking met de leden van de Rva vond plaats in november. Daarnaast zijn verschillende overlegvergaderingen gehouden met de directeur-bestuurder en een aantal zonder de directeur-bestuurder. De laatstbedoelde vergaderingen stonden in het teken van voorbereiding van de toezichttaken.”

Vergoedingsregeling Raad van Toezicht

Op 1 november 2022 is met het passeren van de wijziging van de statuten van de stichting SPOW de Raad van Toezicht ingesteld. Op grond van artikel 10, lid 6 van de statuten stelt de Raad van Toezicht haar eigen bezoldiging vast.

Bij het vaststellen van de bezoldiging is door de Raad uitgegaan van de adviesregeling honorering toezichthouders onderwijs, vastgesteld door VTOI-NVTK. De bezoldiging is een afgeleide van de honorering van de directeur bestuurder. Daarbij is onder meer rekening gehouden met de verwachte tijdsbelasting en met de vergelijking met de bezoldiging voor Raden van Toezicht van vergelijkbare samenwerkingsverbanden. Ten aanzien van de tijdsbelasting is als uitgangspunt een gemiddelde tijdsbelasting gekozen aangezien er nog geen historische gegevens beschikbaar zijn. In de evaluatie die de Raad jaarlijks zal doen wordt mede aan de hand van de ervaringen en de deels geregistreerde ureninzet de bezoldiging naar beneden of naar boven bijgesteld.

Hoewel de vergoeding een bevoegdheid is van de RvT zelf is de bezoldiging besproken met de directeur-bestuurder, waarna de Raad van Toezicht deze vaststelt.

De bezoldiging bedraagt: Voorzitter € 11.937,00 op jaarbasis en Lid RvT € 7.891,00 op jaarbasis.

Verslag Raad van aangeslotenen

Namens de voorzitter van de Rva: “2022 was een enerverend SPOW-jaar waarin de geplande governance wijziging tot stand is gebracht. Het resultaat, een onafhankelijke RvT met een Rva en een directeur-bestuurder aan het roer, sluit aan bij wat nodig is voor Passend onderwijs. Daarnaast is de intensieve samenwerking die nodig was in dit proces, vruchtbaar geweest. Hierdoor is aanscherping bereikt op wat we beschouwen als onze gezamenlijke agenda. Waar we staan en wat we willen bereiken is verhelderd en benoemd.

De Raad van aangesloten is in oktober 2022 geïnstalleerd. Daarmee zijn het db en het ab opgeheven en nemen alle schoolbesturen zitting in een nieuw gremium: de Rva. De samenstelling en de positie van de Rva staan beschreven in de nieuwe statuten. Het reglement waarin de werkwijze rondom overleg en advies staan beschreven zal volgen in 2023. In het proces naar oprichting van de Rva zijn de verwachtingen over de rol van schoolbesturen ten opzichte van SPOW uitvoerig aan bod gekomen. Uitgangspunt blijft voor ons allen de gezamenlijke opdracht met betrekking tot Passend onderwijs en het ondersteuningsplan SPOW waarin deze opdracht vorm krijgt.

We hebben kennisgemaakt met de nieuwe RvT en hierin wederzijds de verwachtingen met betrekking tot de werkrelatie en de opdracht uitgesproken. Ook is de (warme) overdracht van het db als werkgever van de directeur SPOW naar de RvT als werkgever van de

directeur-bestuurder SPOW in december 2022 geëffectueerd. Waar nog aandacht aan moet worden besteed in het opstellen van het reglement is, hoe standpunten van individuele schoolbesturen zich verhouden tot het gezamenlijk advies vanuit de Rva naar SPOW. ²We verwachten dat de directeur-bestuurder hierin een belangrijke rol zal spelen, naast de vanzelfsprekende verantwoordelijkheid die schoolbesturen hierin dragen als partners.”

Contactgegevens

Naam	Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland
Bestuursnummer	42132 / PO 2803
Adres	Zwartendijk 52, 2671 LL Naaldwijk
Telefoon	0174 642090
Email adres	secretariaat@SPOW.nl
Website	www.SPOW.nl

Naam	Functie	(On)betaalde (neven)functie
Mevr. M. Kats	Directeur-bestuurder	Voorzitter bestuur VVE

Schoolbesturen

Het verzorgingsgebied van het SPOW bestaat uit tien, en per 1 augustus 2022 uit elf, schoolbesturen die gezamenlijk het Samenwerkingsverband vormen:

- Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs (WSKO)
- Stichting Protestants Christelijk Primair Onderwijs Westland (PCPOW)
- Stichting West Openbaar Onderwijs (WOO)
- Vereniging voor Montessori onderwijs Westland
- Stichting Katholiek onderwijs Maasland (SKOM)
- Rotterdamse vereniging voor katholiek onderwijs (RVKO)
- Stichting Kind en Onderwijs voor Christelijk primair Onderwijs
- Bestuur Openbaar onderwijs Rotterdam (BOOR)
- Stichting De Haagse Scholen
- Herman Broerenstichting
- Islamitische Stichting Nederland voor Onderwijs en Opvoeding (ISNO), Yunus Emre (formeel aangesloten per 1-8-2023)

Scholen

In de SPOW-regio staan 47 scholen, te weten 44 reguliere basisscholen, een school voor speciaal basisonderwijs en twee scholen voor speciaal onderwijs. Deze onderwijsvoorzieningen staan in de gemeenten Midden-Delfland (Maasland), Rotterdam (Hoek van Holland) en Westland. Alle scholen vallen onder een van de aangesloten schoolbesturen.

Medezeggenschap

Ondersteuningsplanraad (OPR)

Tot 1 november 2022 voerden de directeur en één keer het db overleg met de OPR over het ondersteuningsplan en het daaruit afgeleide jaarplan. Het bestuur moest over de inhoud van het ondersteuningsplan en elke wijziging daarvan, steeds voorafgaand de instemming van de raad verkrijgen. Dit instemmingsrecht van de ondersteuningsplanraad is vastgelegd in art.

² Opgenomen in het huishoudelijk reglement van de Raad van aangeslotenen

14a Wet medezeggenschapsraad (WMS). Het bestuur van het SPOW had dit overleg geman-
dateerd aan haar directeur.

Na 1 november 2022 voert de directeur-bestuurder het overleg met de ondersteuningsplan-
raad van het samenwerkingsverband. Met betrekking tot het vaststellen van het ondersteu-
ningsplan verleent de OPR op basis van artikel 8 lid 7 en 13 (Statuten SPOW) haar instem-
ming.

Daarnaast wordt tweemaal per jaar overleg gepleegd tussen een afvaardiging van de RVT en
de OPR wat in 2023 wordt geëffectueerd.

In de OPR zitten ouders en medewerkers van scholen (leraren/intern begeleiders). De leden
van deze raad moeten ouders en personeelsleden zijn van een school in het samenwerkings-
verband. De leden van de OPR worden afgevaardigd door de medezeggenschapsraden (MR)
van de scholen die deelnemen in het samenwerkingsverband, maar hoeven zelf niet noodza-
kelijk uit een van die MR'en afkomstig te zijn.

Medezeggenschapsraad personeel (MR-P)

De MR-P moet, volgens de regels van de wet medezeggenschap, minimaal bestaan uit twee
leden. De MR-P vergadert gemiddeld 6 keer per jaar.

Een MR-P van een samenwerkingsverband is een orgaan dat inspraak heeft op het beleid dat
invloed heeft op het personeel, denk aan (na)-scholing, arbeidsomstandigheden en taakbe-
leid. Daarnaast kan de MR-P ook gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen.

De MR-P bevordert naar vermogen openheid en onderling overleg in het samenwerkingsver-
band. De MR-P doet aan alle bij het samenwerkingsverband betrokkenen schriftelijk verslag
van zijn werkzaamheden en stelt het personeel in de gelegenheid om over aangelegenheden
met hem overleg te voeren.

Verslag OPR

Namens de voorzitter van de OPR: "In 2022 kon de OPR eindelijk compleet van start, echter
dit betrof wel de laatste bijeenkomst voor de zomer en deze bijeenkomst stond vooral in het
teken van kennismaking. De OPR heeft in samenwerking met het secretariaat en een be-
leidsadviseur van het SPOW voor en na de zomervakantie wederom ingezet op de opbouw
van de OPR en op goede onderlinge afstemming onder andere door het afstemmen van de
planning.

Binnen de OPR hebben we ons gericht op het weer opzetten van de OPR. De volgende acties
zijn in gang gezet:

- Het opzetten van een werkdocument waarin de afspraken, gang van zaken en planning
van de OPR staat.
- Een actieplan voor het nieuwe schooljaar.
- Een vergaderplanning voor het gehele schooljaar.
- Onderlinge taakverdeling van voorzitters- en secretariële taken.
- Het opschonen en vernieuwen van de stukken op de website.

De structuur van de OPR is opnieuw opgezet. De OPR heeft in het nieuwe jaar wel weer
nieuwe uitdagingen. De voorzitter van de OPR is gestopt vanwege het starten van een andere
functie. Ook hebben twee nieuwe leden weer opgezegd in verband met privéomstandighe-
den. De werving voor deze drie nieuwe leden is reeds uitgezet. De taakverdeling en de struc-
tuur van de OPR zal dan ook in het nieuwe kalenderjaar nog steeds aandacht nodig hebben.
Een goede ondersteuning vanuit de bureauorganisatie van SPOW zal hierbij ook van belang

zijn.”

Verslag MR-P

Namens de MR-P: “Na de grote inhaalslag door de MR-P in 2021 is 2022 een rustiger jaar geweest. De MR-P begon in gelijke samenstelling als in 2021. Per 1 maart 2022 heeft een wissel in bezetting plaatsgevonden. Vanaf mei 2022 is één van de twee leden uit de MR-P voor langere periode ziek en daarmee tijdelijk niet actief in de MR-P. Het oude MR-P lid is vraagbaak voor het overgebleven MR-P lid. Gezien de lagere en wisselende bezetting van de MR-P hebben in 2022 minder frequent MR vergaderingen plaatsgevonden dan in voorgaande jaren. Voor 2023 is een planning gemaakt van MR vergaderingen en de onderwerpen die op die vergadering worden besproken. Dit zijn nieuwe onderwerpen en onderwerpen die vanuit 2021 terugkomen.”

Een aantal van de in 2021 besproken beleidsdocumenten zijn ook in 2022 besproken, namelijk:

- gesprekkencyclus en persoonlijk ontwikkelingsplan (POP)
- functieboek

Nieuwe beleidsdocumenten die zijn besproken en/of goedgekeurd zijn de volgende:

- arbeidsomstandigheden en verzuimbeheersingsbeleid SPOW
- concept begroting 2022 SPOW
- notitie Onderwijs Zorg Arrangementen (OZA) Westland Delflanden + projectplan experiment OZA
- klachtenregeling
- aanvraag eigen risicodragerschap (MR-P heeft ingestemd met het opzeggen van de overeenkomst met het Vervangingsfonds Participatiefonds (VFPF))
- jaarplan en activiteitenplan 2023-2024

Verbonden partijen

Het SPOW werkt samen met de volgende gemeenten:

- Gemeente Midden-Delfland
- Gemeente Rotterdam
- Gemeente Westland

Binnen de gemeente Westland is in 2022 gestart met het opstellen van een hernieuwde Lokaal Educatieve Agenda (LEA). Zowel de directeur-bestuurder als meerdere strategische beleidsadviseurs van SPOW zijn hier nauw bij betrokken. Binnen de LEA werkt SPOW samen met haar directe netwerkpartners, onder wie schoolbesturen, het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en het Sociaal KernTeam Westland. Ook wordt er samengewerkt met diverse netwerkpartners met wie doorgaans minder vanzelfsprekend samenwerking plaatsvindt, zoals de Westlandse bibliotheek en diverse andere sociaal-culturele instellingen. Onder meer diverse uitkomsten van de in februari 2022 verschenen rapportage van het in 2021 door SPOW uitgevoerde onderzoek dekkend netwerk zijn meegenomen in de LEA, meer in het bijzonder geldt dit voor de aandachtsgebieden met betrekking tot het jonge kind en met betrekking tot taalachterstanden en -problematiek. Naar verwachting leidt de samenwerking binnen de LEA in 2023 tot diverse projecten en pilots. Welke pilots en projecten dit precies gaat betreffen, was eind 2022 nog niet gedefinieerd.

In alle drie de gemeenten zijn er onderwijszorgoverleggen met als samenwerkingspartners de gemeente, het samenwerkingsverband, leerplicht en jeugdzorg. In de gemeente Westland is het een gezamenlijk povo onderwijszorgoverleg, met daartoe naast SPOW ook het SWV VO Westland aan tafel. Separaat aan de LEA en de onderwijszorgoverleggen is er in 2022 ook

sprake geweest van afstemming met de gemeente Westland, bijvoorbeeld over voorzieningen voor hoogbegaafde leerlingen.

In de gemeenten Midden-Delfland en Hoek van Holland is er aandacht op de verschuiving van de inkoop op zorg; denk aan de gemeenschappelijke regeling jeugdhulp Rijnmond (GRJR) die tot taak heeft de gemeenschappelijke inkoop op zodanige wijze vorm te geven dat de gemeenten hun lokale ambities kunnen realiseren. Wat betreft de gemeente Westland is ernaast bovenstaande de projecten in het kader van de LEA, ook sprake van diverse nog op te starten projecten in het kader van de Gelijke Kansen Alliantie en het lokaal preventieakkoord.

Ook is er per gemeente en de bijbehorende multidisciplinaire teams (Sociaal Kernteam Westland, Maatschappelijk Team Midden-Delfland en het Wijkteam Hoek van Holland) viermaal per jaar een thuiszittersoverleg en in het verlengde hiervan een artikel 25 thuiszittersregistratie. Deze registratie beoogt het monitoren en aanpakken van het probleem van leerlingen die niet naar school gaan. Het legt de verantwoordelijkheid bij scholen, gemeenten en samenwerkingsverbanden om gegevens van thuiszitters te registreren en passende maatregelen te treffen. Het doel is om deze kinderen weer toegang te geven tot onderwijs en ervoor te zorgen dat zij de nodige ondersteuning en begeleiding krijgen om hun leerachterstanden in te halen en hun schoolloopbaan voort te zetten.

Verder werkt SPOW samen met de volgende ketenpartners:

- Cluster 1 Bartimeus
- Cluster 1 Visio
- Cluster 2 Simea, waaronder Kentalis en VierTaal
- Cluster 3 Maurice Maeterlinck te Delft, De Piramide en de Witte Vogel te Den Haag
- Sbo Laurentius te Delft en sbo de Bonte Vlinder te Den Haag
- Maatschappelijk team (Gemeente Midden Delfland)
- Wijkteam Hoek van Holland (Gemeente Rotterdam)
- Sociaal Kernteam (Gemeente Westland)
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Westland
- Dagbesteding Labyrint, Klimkoord en Bij Ons

In 2022 heeft er, net als in voorgaande jaren, op regelmatige basis afstemming plaatsgevonden tussen het Sociaal KernTeam en SPOW. Dit betreft samenwerking op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Deze samenwerking is er ook in Maasland en in Hoek van Holland, alleen dan vooral tijdens de bovenstaand beschreven onderwijszorgoverleggen.

De samenwerking tussen het SPOW en de multidisciplinaire teams van jeugdzorg heeft een essentiële rol in het waarborgen van een naadloze overgang en aansluiting tussen beide sectoren. Deze samenwerking is van groot belang om ervoor te zorgen dat kinderen de benodigde ondersteuning en zorg ontvangen, zowel op school als in de jeugdzorg. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking tussen ondersteuningsadviseurs van SPOW en de jeugdhulpprofessionals van SKT binnen de voorziening Sterk op School gericht op het vroeg signaleren van jonge kinderen, en de gezamenlijke aanwezigheid van ondersteuningsadviseurs van SPOW en de jeugdhulpprofessionals binnen de SOT/HIA op de scholen.

Een belangrijk aspect van de samenwerking is het vroegtijdig signaleren van problemen en het bieden van preventieve interventies. Door nauwe samenwerking kunnen signalen van bijvoorbeeld gedragsproblemen, leerachterstanden of psychische problemen sneller worden opgepikt. Hierdoor kan er snel worden ingegrepen en kunnen kinderen de juiste hulp krijgen, waardoor hun ontwikkeling en leerprestaties worden ondersteund.

Kortom, de samenwerking met de multidisciplinaire teams is van cruciaal belang voor het bieden van de best mogelijke ondersteuning aan kinderen. Door kennisdeling, preventie, afstemming van beleid kan deze samenwerking worden versterkt, wat uiteindelijk ten goede komt aan de ontwikkeling en het welzijn van kinderen.

SPOW heeft in 2022 haar samenwerking met de diverse so-scholen voortgezet op gelijke wijze aan voorgaande kalenderjaren. Het overleg met het so cluster 2 is naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek dekkend netwerk geïntensiveerd, waarbij er vooral afstemming heeft plaatsgevonden over gesignaleerde trends op het gebied van taalvraagstukken behorend tot het expertisegebied van het cluster 2 binnen het regulier onderwijs. Naar verwachting leidt dit overleg in 2023 tot deelname van cluster 2 specialisten aan een (veld)project voortkomend uit het onderzoek dekkend netwerk, wat bijdraagt aan het vergroten van de expertise van leerkrachten binnen reguliere scholen op dit gebied en daarmee een bijdrage levert aan de verdere realisatie van inclusief onderwijs.

Er is een goede samenwerking en afstemming tussen SPOW en het SWV VO Westland, op bestuurlijk, beleids- en operationeel niveau. Meerdere malen per jaar is er afstemming. Gezamenlijke onderwerpen zijn de LEA, het Ouder- en Jeugdsteunpunt, de aansluiting POVO (waaronder de aansluiting so vso, voorziening Jonge uitstromers en de Praktijkklassen).

Met de dagbesteding Labyrint, Klimkoord en Bij ons werkt SPOW op casusniveau samen. Daarnaast werkt SPOW met dagbesteding Labyrint en SKT samen in de OZA-experimenteeregeling (Onderwijs Zorgarrangementen).

Procedures voor klachten, bezwaren en geschillen

Het SPOW kent procedures voor het behandelen van een klacht of bezwaar van of geschil met ouders, medewerkers van SPOW, leden van de MR en OPR van SPOW en partnerorganisaties. Voor de volledige procedures kan het document 'procedures SPOW: klachten, bezwaren en geschillen' worden geraadpleegd. Dit document is te downloaden via de website van SPOW of kan worden opgevraagd bij het secretariaat van SPOW.

Het SPOW probeert altijd vroegtijdig, volledig en met respect ouders te informeren over de ondersteuning van hun kind. Het kan desondanks gebeuren dat ouders ontevreden zijn over hoe SPOW zich heeft opgesteld of het niet eens zijn met een besluit van SPOW. Als een ouder een klacht heeft over hoe (een medewerker van) SPOW heeft gehandeld, wordt de ouder uitgenodigd om het met SPOW over deze klacht te hebben in een gesprek. Het SPOW laat aan de hand van dit gesprek weten hoe tegen de klacht wordt aangekeken en hoe daarmee in de toekomst wordt omgegaan.

In het geval dat een ouder het oneens is met een besluit van SPOW, over de tlv, dan kan de ouder een bezwaar instellen. SPOW biedt ouders ook de mogelijkheid om een gesprek aan te gaan over het besluit of om een second opinion aan te vragen. Als een ouder bezwaar maakt, is SPOW wettelijk verplicht het bezwaar voor te leggen aan een bezwaaradviescommissie. Hiervoor is SPOW aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT). Wanneer SPOW het advies heeft ontvangen, neemt zij een nieuw besluit. Als een ouder het ook daar niet mee eens is, kan de ouder naar de bestuursrechter stappen.

Klachten en de afhandeling

In 2022 heeft het samenwerkingsverband geen klachten ontvangen ten aanzien van het functioneren van het samenwerkingsverband als geheel. Derhalve hebben er ook geen afhandelingen plaatsgevonden.

2

2. Onderwijsbeleid en resultaten

2.1 Inleiding

Een samenwerkingsverband (SWV) heeft de volgende wettelijke taken:

- Het vaststellen van een ondersteuningsplan.
- Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen binnen het samenwerkingsverband.
- Het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan een school voor speciaal basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs, op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.
- Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school binnen het samenwerkingsverband waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.

In het ondersteuningsplan 2020-2024 staan de koers en de beleidsinrichtingen van het SPOW. De doelen voor deze vier jaar zijn ondergebracht in twee hoofdthema's: samenwerking en continuüm van ondersteuning. Daarnaast zijn er doelen opgesteld voor het SPOW als organisatie. In de jaarplannen, en vanaf schooljaar 2022-2023 het activiteitenplan, worden de doelen aangescherpt.

In dit hoofdstuk blikken we terug op de belangrijkste beleidsdoelen voor 2022, de kengetallen en de geboekte resultaten. Daarnaast kijken we vooruit naar eventuele vervolgcities en constateren we waar nodig mogelijke risico's.

2.2 Deelnamepercentages, leerlingaantallen, ondersteuningsvoorzieningen en toelaatbaarheidsverklaringen

Deze paragraaf bevat meerjaren monitoringoverzichten met betrekking tot de deelnamepercentages, leerlingaantallen, aanbod ondersteuningsvoorzieningen en de afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen. Waar mogelijk worden conclusies getrokken.

Deelnamepercentages speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs

Deelnamepercentages toont de percentages van de bekostigde leerlingen dat gebruik maakt ten opzichte van het aantal leerlingen waarop de bekostiging van het SPOW gebaseerd is. In het primair onderwijs zijn dit de leerlingen op het sbo en het so.

Berekening

Deelnamepercentage sbo = $\frac{\text{aantal leerlingen sbo}}{(\text{aantal leerlingen bao} + \text{sbo})} * 100\%$

Deelnamepercentage so = $\frac{\text{aantal leerlingen so}}{(\text{aantal leerlingen bao} + \text{sbo})} * 100\%$

Omschrijving ³	1 okt 2018	1 okt 2019	1 okt 2020	1 okt 2021	1 okt 2022 ⁴
bao SPOW	10.964	11.065	11.218	11.161	11.626
bao % SPOW	96,14%	95,94%	95,81%	95,84%	95,89%
sbo SPOW	309	323	348	360	367
sbo % SPOW	2,74%	2,84%	3,01%	3,12%	3,06%
landelijk deelname %	2,42%	2,49%	2,51%	2,47%	2,51%
so SPOW	131	145	142	124	131
so % SPOW	1,16%	1,27%	1,23%	1,08%	1,09%
landelijk deelname %	1,65%	1,73%	1,77%	1,86%	1,86%
totaal leerlingen	11.404	11.533	11.708	11.645	12.124

Tabel 1 Leerlingenaantallen en deelnamepercentages op basis van teldatum (Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO))

Afkortingen in tabel 1:

- bao: basisonderwijs
- sbo: speciaal basis onderwijs
- so: speciaal onderwijs

Uit tabel 1 blijkt dat er vanaf 2018 sprake is van een stijging van het deelnamepercentage in het sbo en tegelijkertijd een daling van het totale deelnamepercentage in het so met uitzondering van de vernieuwde teldatum 1 februari 2022. Landelijk gezien is er de afgelopen jaren zowel sprake van een stijging van het deelnamepercentage van sbo als het so. Het SPOW bevindt zich qua deelnamepercentage sbo al jarenlang boven het landelijk gemiddelde. Wat betreft het totale deelnamepercentage so bevindt het SPOW zich al jarenlang onder het landelijk gemiddelde. Deze verdeling is deels te verklaren dat het sbo leerlingen van onderwijs bedient met extra inzet die ook in het so geplaatst kunnen worden.

De huidige capaciteit van het sbo en het so in de SPOW-regio wordt sinds schooljaar 2020-2021 vrijwel volledig benut. Indien het deelnamepercentage van sbo en verder stijgt kan het gevaar ontstaan dat er een wachtlijstproblematiek wordt gecreëerd.

Categorieën laag/midden/hoog	1 oktober 2018	1 oktober 2019	1 oktober 2020	1 oktober 2021	1 februari 2022
laag SPOW % laag	0,77%	0,87%	0,80%	0,71%	0,77%
landelijk %	1,34%	1,41%	1,41%	1,48%	1,50%
midden SPOW %	0,14%	0,15%	0,17%	0,12%	0,13%
midden landelijk %	0,15%	0,16%	0,19%	0,21%	0,21%
hoog SPOW %	0,24%	0,24%	0,24%	0,23%	0,20
hoog landelijk %	0,16%	0,16%	0,17%	0,18%	0,18%

Tabel 2 Deelnamepercentages SPOW en landelijk onderverdeeld in categorieën van het speciaal (basis) onderwijs op basis van teldatum (Bron: DUO)

³ Het sbo valt onder de Wet Primair Onderwijs (WPO), het so valt onder de Wet op de Expertisecentra (WEC), samen vormen zij het gespecialiseerd onderwijs (go). In dit bestuursverslag wordt de afkorting 'go' gebruikt in plaats van het 's(b)o' zoals gebruikelijk was. Als er sprake is van duiding op een specifieke vorm van go (het sbo of so) dan wordt de desbetreffende afkorting gebruikt.

⁴ De datum voor de leerlingtelling in het primair onderwijs is verplaatst van 1 oktober naar 1 februari. (<https://duo.nl/zakelijk/primair-onderwijs/bekostiging-en-subsidies/bekostiging-basisonderwijs/bekostiging-teldatum-1-februari.jsp>)

Uit tabel 2 blijkt dat het deelnamepercentages go in de categorieën laag en midden van het SPOW zich al jarenlang onder het landelijk gemiddelde bevinden. Daarentegen is zichtbaar dat categorie hoog al jaren boven het landelijke gemiddelde ligt. Indien het deelnamepercentage van het so categorie hoog verder stijgt kan het gevaar ontstaan dat er een wachtlijstproblematiek wordt gecreëerd. Het SPOW gaat aan de hand van deze ontwikkeling in het kalenderjaar 2023 een onderzoek starten naar de opbouw van het grensverkeer en de eventuele verklaringen van stijgingen in het sbo en so categorie hoog.

In het schooljaar 2020-2021 is het 'project' Samen naar School/Goudklas gestart. In dit project zijn 10 kinderen die in het bezit zijn van een toelaatbaarheidsverklaring cluster 3 (laag, midden of hoog) geplaatst op een reguliere basisschool (De Kameleon te 's-Gravensande). De verdeling van de toelaatbaarheidsverklaringen van deze 10 kinderen is:

- 5 leerlingen met toelaatbaarheidsverklaring categorie laag;
- 1 leerling met een toelaatbaarheidsverklaring categorie midden;
- 4 leerlingen met een toelaatbaarheidsverklaring categorie hoog.

De toelaatbaarheidsverklaringen worden bekostigd vanuit de zware ondersteuning en zijn derhalve niet meegenomen in tabel 2, maar wel in tabel 5. Dat betekent dat de percentages in tabel 2 sinds de 1 oktober telling van 2020 tot en met de 1 februari telling van 2022 in totaal per categorie afwijken tussen 0,02% en 0,04%.

Ondersteuningsvoorzieningen

School Ondersteuningsteam en Handelingsgericht Integraal Arrangeren

Tijdens een overleg van het School Ondersteuningsteam (SOT) staan de onderwijsbehoeften van leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en/of ouders⁵ centraal. De bespreking bestaat uit tenminste de volgende deelnemers: de ouders, de intern begeleider, de leerkracht, een lid van het Sociaal Kern Team (SKT) en de ondersteuningsadviseur van het SPOW. Tijdens het sot worden samen met de school, de ouders en het SKT de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht in kaart gebracht. Vervolgens wordt bepaald of de in de school aanwezige middelen toereikend zijn of dat er bosk of andere ondersteuning nodig is. Eventueel kan worden geconcludeerd dat een handelingsgericht integraal arrangeren (HIA) overleg noodzakelijk is.

Handelingsgericht Integraal Arrangeren (HIA) betreft één of meerdere gesprekken onder leiding van de ondersteuningsadviseur van het SPOW. Tijdens het hia overleg zijn, naast de leerkracht, de intern begeleider en de ondersteuningsadviseur, in ieder geval de ouders aanwezig. Indien gewenst kan de schoolcontactpersoon van het SKT worden uitgenodigd voor een hia overleg. Naast het SKT kunnen ook andere extern deskundigen betrokken worden bij dit overleg. Een hia wordt ingezet als het perspectief van een leerling in het basisonderwijs verloren dreigt te gaan.

Ondersteuningsvoorziening	2018	2019	2020	2021	2022
sot	409	449	446	431	495
hia	118	160	134	179	187

Tabel 3 Aantal toegekende sot's en hia's per kalenderjaar (Bron: Onderwijs Transparant)

Uit tabel 3 blijkt dat het aantal sot's een stabiel beeld geeft over de afgelopen jaren, met uitzondering van 2021 als gevolg van Corona. In 2022 is er sprake van een toename welke

⁵ Bij vermelding van ouders wordt bedoeld: ouder(s)/verzorger(s)

mogelijk verklaard kan worden vanuit een landelijke groei van ondersteuningsvragen in het onderwijs (mede als gevolg van de post-Corona effecten). Ten aanzien van de hia's is er sprake van een daling in 2020 vanwege Corona en deze is groter dan bij de sot's in vergelijking met 2019. Zoals eerder vermeld is de hia een vervolgstap, tijdens Corona werd deze keuze aanzienlijk minder gemaakt.

Ondersteuningsvoorzieningen

Begeleiding Op School en in de Klas

Bij **Begeleiding Op School en in de Klas** (BOSK) worden specialisten op diverse (ontwikkelings-)gebieden ingeschakeld om de leerkracht en de school te ondersteunen bij het vormgeven van onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Bosk is een vorm van extra ondersteuning. Een bosk wordt tijdens een sot, of eventueel een hia, toegekend door de ondersteuningsadviseur.

In 2022 konden de reguliere basisscholen in de SPOW-regio gebruik maken van zes verschillende bosk-typen (zie tabel 4). Naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek Dekkend Netwerk is er in het najaar van 2022 een veldproject Jonge Kind gestart (zie paragraaf 2.3). Onderdeel van dit veldproject is dat er per 1 november 2022 een nieuw bosk-type is geïntroduceerd. Deze bosk richt zich op kleuters en leerlingen in de eerste helft van groep 3 (tot aan de kerstvakantie).

Juist bij deze jonge kinderen is met regelmaat nog niet volledig helder waardoor en/of waarom bepaalde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zich voordoen en in welke mate dit hun ontwikkeling belemmert. De ontwikkeling van jonge kinderen is moeilijk voorspelbaar, waardoor het van belang is om met een brede blik naar deze kinderen te kijken en hun ontwikkeling in brede zin te stimuleren.

Bosk-typen	2018	2019	2020	2021	2022
bosk: Autisme en prikkelverwerking	12	19	12	18	22
bosk: Gedrag	21	38	29	36	33
bosk: Hoogbegaafdheid	5	22	27	26	31
bosk: Jonge Kind	-	-	-	-	3
bosk: Leerontwikkeling en welbevinden	-	-	20	19	22
bosk: Medisch en motorisch	2	10	4	2	4
bosk: Sterk vertraagde leerontwikkeling	25	12	5	10	10
Totaal aantal leerlingen	65	101	97	111	125

Tabel 4 Aantal toegekende aanvragen bosk per kalenderjaar (Bron: Onderwijs Transparant)

Uit tabel 4 blijkt dat het totaal aantal leerlingen waar leerkrachten een hulpvraag over hebben jaarlijks stijgt met uitzondering van het kalenderjaar 2020, deze geringe daling kan wederom aan Corona worden toegeschreven.

Ondersteuningsvoorzieningen

Zware ondersteuning

Voor leerlingen die binnen de reguliere basisschool onderwijs volgen kan er zware ondersteuning worden aangevraagd op twee onderdelen:

- Leerling volgt regulier onderwijs, maar komt in aanmerking voor een so of sbo tlv.

- Leerling volgt onderwijs in het sbo, maar komt in aanmerking voor een tlv so.

Deze zware ondersteuning bestaat uit extra financiële middelen waarvan de school ondersteuning in kan zetten en maakt het mogelijk dat de leerling onderwijs blijft volgen op een reguliere school of het sbo. Uitgangspunt is dat de financiële ondersteuning samen met de basisbekostiging van de school niet meer kan zijn dan de totale bekostiging van het so.

Ondersteuningsvoorziening	2018	2019	2020	2021	2022
zware ondersteuning	82	100	92	1414	131

Tabel 5 Aantal Sterk op School aanmeldingen per kalenderjaar (Bron: Monitor SPOW)

Uit tabel 5 is een wisselend beeld zichtbaar op het aantal toegekende zware ondersteuning. De financiële afdracht van de zware ondersteuning is jaarlijks stijgende, de absolute aantallen zijn gedaald na 2021. Per afdracht zware ondersteuning is een verhoging zichtbaar die enerzijds wordt veroorzaakt door een oplopende bekostiging van leerlingen in het go, denk aan de ophoging van de tlv's per 1 augustus 2022 en de inflatie die in 2022 die 10% bedroeg. Anderzijds is er een trend zichtbaar dat in het bao frequenter de zware ondersteuning wordt ingezet om de leerling binnen het passend onderwijs de gewenste onderwijssteuning te bieden om uitstroom naar het so en sbo te voorkomen. Zowel bij het SPOW als landelijk is een stijging zichtbaar in de aanvraag van onderwijssteuning.

Het SPOW streeft ernaar om met de inzet van de zware ondersteuning het deelnamepercentage van het gespecialiseerde onderwijs te verlagen. Dit doel is deels behaald in het so, maar nog niet in het sbo, zie tabel 2.

Ondersteuningsvoorzieningen

Sterk op School

Sterk op School (SoS) trajecten zijn bedoeld voor alle kinderen in de regio van het SPOW die nog niet leerplichtig zijn (tot en met 4 jaar), noch gestart zijn op school en waarbij twijfels zijn over:

- of ze het reguliere basisonderwijs kunnen volgen, al dan niet met een arrangement of dat plaatsing op een sbo of so beter aansluit bij hun onderwijsbehoeften;
- wat de best passende plek buiten het reguliere onderwijs is; het sbo, so III of so IV.

Het uitgangspunt van sos is dat ieder kind een goede start verdient op school en onderwijs dat bij hem of haar past.

Het doel van sos trajecten is om:

- in samenwerking met de betrokkenen de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het deelnemende kind in kaart te brengen;
- op basis hiervan een onafhankelijk advies uit te brengen over een passende onderwijsplek;
- en tegelijkertijd, indien er nog geen zorg betrokken is bij het kind en/of in het gezin, een eventuele zorgbehoefte bij het kind en/of in het gezin signaleren en indien nodig het kind en/of het gezin toe leiden naar passende zorg-ondersteuning, zoals naar SKT,

het preventieve werkveld of gespecialiseerde zorg middels een (versnelde) inzet/route.

Ondersteuningsvoorziening	2019	2020	2021	2022
sos	28	47	40	58

Tabel 6 Aantal Sterk op School aanmeldingen per kalenderjaar (Bron: Monitor SPOW)

Uit tabel 6 blijkt dat het aantal trajecten per schooljaar van sos na 2019 fors is gestegen, met uitzondering van 2021. De oorzaak van de daling in 2021 en de daaropvolgende stijging in 2022 is naar alle waarschijnlijk Corona. Een mogelijke verklaring is dat kinderen niet of pas later aangemeld zijn voor een sos-traject, omdat voorzieningen/opvangmogelijkheden tijdelijk gesloten waren.

De toename van het aantal trajecten in 2022 komt er waarschijnlijk ook deels uit voort dat jonge kinderen gedurende de Coronapandemie minder ontwikkelmogelijkheden hebben gehad dan kinderen in dezelfde leeftijdscategorie voorafgaand aan (en na afloop van) de Coronapandemie.

Als gevolg hiervan zijn er mogelijk meer dan voorheen vragen over wat een passende onderwijsplek voor hen zou kunnen zijn en werd er in 2022 vaker een beroep gedaan op sos.

Het jonge kind kwam ook naar voren als aandachtspunt in het onderzoek Dekkend Netwerk (zie paragraaf 2.3). In de rapportage staat beschreven dat volgens de respondenten het aantal jonge kinderen met een onderwijsbehoefte 'toeneemt' en dat de onderwijsbehoeften 'complexer' worden. Er zijn ook kinderen met een 'forse ontwikkelingsachterstand die niet onderwijs klaar zijn of van wie nog niet duidelijk is wat passend is, ook niet na een sos traject'. Voor dit type onderwijsbehoeften geldt dat ze zich voor kunnen doen van het niveau van de basisondersteuning tot en met diepteondersteuning en dat ze enkelvoudig of meervoudig van aard kunnen zijn.

Naar aanleiding van het veldproject Jonge Kind en op grond van signalen tijdens de overleggen met de sos uitvoerders is er in de tweede helft van 2022 begonnen met een herstructurering van sos, onder andere ten aanzien van de doelstelling en doelgroep van de voorziening en ten aanzien van de werkprocessen. De in voorgaande tekst beschreven doelgroep en het in voorgaande beschreven doel zijn hier reeds een uitkomst van. De herstructurering is naar verwachting in juli 2023 afgerond.

Ondersteuningsvoorzieningen

SENtrum

'SENtrum is een visie op passend onderwijs waarin ouders, leerkrachten, kinderen, experts en andere betrokkenen samen vormgeven aan passend onderwijs binnen het Westland. Waar gezamenlijke verantwoordelijkheid is voor SEN-kinderen. Door met en van elkaar te leren in compassie en vertrouwen.' (Bron: www.sentrum.nl)

SENtrum heeft als doel om samenwerking en expertise te vergroten tussen leerkrachten, andere onderwijs- en jeugdhulpprofessionals (onderwijs en jeugdhulp) en ouders⁶ ten behoeve van de ontwikkeling van leerlingen met special educational needs (SEN) in het Westland. Het streven is dat de kennis op het gebied van SEN bij professionals toeneemt, onderwijsbehoef-

⁶ Bij vermelding van ouders wordt bedoeld: ouder(s)/verzorger(s)

ten eerder en beter kunnen worden gesignaleerd en dat hier vervolgens naar kan worden gehandeld (bron: www.sentrum.nl; onderzoek Dekkend Netwerk, 2021). SENtrum poogt haar doel te realiseren middels de volgende activiteiten:

- Experimenten en innovatie-arrangementen
- Netwerkdagen voor schooldirecteuren, intern begeleiders en leerkrachten
- Website, inclusief 'markt van experts' en nieuwsbrief

Ten behoeve van het realiseren van de doelstellingen van SENtrum zijn de scholen opgedeeld in vijf geografische regio's. Elke regio bestaat uit 2 of 3 dorpskernen. Elke regio beschikt over een budget om met elkaar innovatie-arrangementen op te zetten en uit te voeren. De regio's zijn:

1. Naaldwijk & Honselersdijk
2. Wateringen & Kwintsheul
3. Maasland, Maasdijk & De Lier
4. Monster & Poeldijk
5. Hoek van Holland, 's-Gravenzande & Heenweg

Van belang is onder andere dat innovatie-arrangementen een antwoord geven op concrete ondersteuningsvragen die door meerdere scholen gezamenlijk zijn opgesteld, vernieuwend zijn (bestaande subsidiemogelijkheden/financieringen zijn niet voorhanden), het individuele casusniveau overstijgen en schoolbestuur- overstijgende samenwerking binnen de regio's stimuleren.

De inhoudelijke en organisatorische invulling en inrichting van SENtrum worden aangestuurd en aangejaagd door een stuurgroep. Deze stuurgroep bestaat uit vijf stuurgroepleden die elk 1 van de 5 SENtrum-regio's vertegenwoordigen. Daarnaast bestaat de stuurgroep uit een voorzitter en een vertegenwoordiger vanuit SPOW. Ook is er sinds het schooljaar 2021-2022 sprake van administratieve ondersteuning.

In het najaar van 2022 is de stuurgroep SENtrum begonnen met het evalueren van SENtrum in de periode 2020-2022. Op basis van deze evaluatie wil de stuurgroep in 2023 een plan van aanpak opstellen voor de resterende looptijd van het huidige ondersteuningsplan en input verzamelen ten behoeve van het in 2023 op te stellen ondersteuningsplan 2024-2028. De bijbehorende rapportage wordt naar verwachting in mei 2023 voorgelegd aan de directeur-bestuurder van SPOW.

De afgelopen jaren is gebleken dat er sprake is van onderbesteding van de beschikbare financiële middelen voor SENtrum. Mogelijke verklaringen hiervan zijn Corona, de beschikbaarheid van Nationaal Programma Onderwijs gelden (NPO) waardoor er voor de scholen ook via andere routes projecten kunnen worden uitgevoerd, personeelstekorten en een ervaren hoge werkdruk binnen de scholen, in het bijzonder ook bij de intern begeleiders (bron: Evaluatie SENtrum 2020-2022). Daar komt bij dat meerdere scholen aangeven dat de gestelde criteria de realisatie van innovatie-arrangementen bemoeilijken (bron: Evaluatie SENtrum 2020-2022). In 2022 zijn de toegekende budgetten per regio verlaagd ten opzichte van de beschikbare budgetten in 2021. In 2023 worden de budgetten nog verder verlaagd, mede op advies van de stuurgroep SENtrum.

Ondersteuningsvoorzieningen

Steunpunt Hoogbegaafdheid (HB)

Steunpunt HB ondersteunt scholen in het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met hoogbegaafdheid. Dit gebeurt op verschillende manieren:

Voorzieningen hoogbegaafdheid

Steunpunt HB organiseert voorzieningen voor leerlingen met begaafdheidskenmerken die, ondanks een compact en/of verrijkt leerstofaanbod op de stamschool, behoefte hebben aan het aanleren en verstevigen van leervaardigheden en/of zelfinzicht. Doel is dat leerlingen door het meedoen aan een voorziening gemotiveerd aan de slag kunnen met het compact en verrijkt aanbod op de stamschool. De voorzieningen voor schoolverlaters zijn daarnaast gericht op het maken van een soepele en succesvollere overstap naar het voortgezet onderwijs. De leerlingen werken binnen de voorzieningen, zowel individueel als in groepsverband, aan specifieke doelen. In 2022 zijn de volgende voorzieningen georganiseerd:

- **De Ontdekwereld:** dit is een voorziening voor leerlingen uit leerjaar 1 tot en met 3. Het is in schooljaar 2022-2023 van een SENtrum innovatie-arrangement een SPOW-voorziening geworden, voor de resterende duur van het huidige ondersteuningsplan. De Ontdekwereld wordt in drie perioden van elk acht weken aangeboden, elke maandagochtend van 8.30 tot 11.30 uur. Voor de eerste periode, oktober-decem
- **Eureka:** dit is een voorziening voor leerlingen uit leerjaar 4 tot en met 6. In schooljaar 2021-2022 heeft deze voorziening als pilot gedraaid met een groep van 9 leerlingen. Na evaluatie is deze pilot succesvol gebleken en is Eureka!, gedurende de resterende duur van het huidige ondersteuningsplan, als voorziening opgenomen in het aanbod van het steunpunt HB.

In augustus 2022 is een nieuwe groep gestart bestaande uit 13 leerlingen. Zij volgden elke woensdagochtend onderwijs bij Eureka! op een reguliere basisschool in het Westland. Twee leerkrachten met expertise hoogbegaafdheid hebben deze groep begeleid.

- **POVO+ klas:** de POVO+ klas is in januari 2022 voor de vierde keer gestart met 16 schoolverlaters uit groep 8. De POVO+ klas is begeleid door een leerkracht uit het PO en een docent uit het VO. De bijeenkomsten vonden plaats op de woensdagochtend van 9.00 tot 12.00 uur in de periode januari tot en met april. Vervolgens is de POVO+ klas na vier jaar breed geëvalueerd. Na deze evaluatie is besloten om de POVO+ klas in schooljaar 2022-2023 nog één keer aan te bieden en de voorziening voor schoolverlaters daarna anders vorm te geven.
- **Pilot Next Level:** in de periode januari-juni 2022 heeft Stichting IQ+ in opdracht van SPOW de Pilot Next Level gedraaid voor (vermoedelijke) hoogbegaafde kinderen die in groep 6, 7 of 8 zitten en al door het basisschoolstof heen zijn. Er hebben 12 leerlingen deelgenomen aan deze pilot. Pilot Next Level werd verzorgd op vrijdag van 8.30 tot 14.45 uur op een reguliere basisschool in het Westland. Een leerkracht uit het PO, met expertise hoogbegaafdheid, was de mentor van deze groep. Daarnaast werden er vaklessen verzorgd door docenten van VU Westland en specialisten hoogbegaafdheid. De pilot is positief geëvalueerd. De bevindingen zijn vervolgens meegenomen in het

inrichten van de voorziening 'Jonge Uitstromers'.

- **Jonge Uitstromers:** In november 2022 is deze nieuwe voorziening gestart. Deze loopt door tot 1 juni 2023. Deze voorziening is bedoeld voor leerlingen die aan het einde van het lopende schooljaar schoolverlater zijn en de basisschool versneld hebben doorlopen. Er nemen 8 leerlingen deel aan deze voorziening. Zij volgen lessen op vrijdag op een vo-school in het Westland. Een po-leerkracht met expertise hoogbegaafdheid is de vaste mentor van deze groep. Daarnaast verzorgen docenten uit het vo en specialisten hoogbegaafdheid lessen aan deze groep.
- **Begeleiding Op School en in de Klas Hoogbegaafdheid (BOSK HB)**
Leerkrachten, met één of meer leerlingen met begaafdheidskenmerken in de klas, kunnen ondersteund worden met behulp van een bosk Hoogbegaafdheid. Het doel is de leerkracht te versterken, zodat het onderwijs aan en het welzijn van de begaafde leerling kan verbeteren. Zie voor meer informatie de paragraaf over Begeleiding Op School en in de Klas op pagina 21.
- **Systeembegeleiding**
Dit is een teamgericht traject waarbij de kennis rondom begaafdheid wordt verstevigd in het schoolteam en het begaafdheidsbeleid op een school wordt versterkt. In overleg met het MT/een werkgroep wordt er een plan met doelen opgesteld waaraan gewerkt gaat worden. In schooljaar 2021-2022 is een pilot gestart met twee scholen. De trajecten met deze scholen zijn in juli 2022 afgerond. De pilot is geëvalueerd en als succesvol beoordeeld. Voor het schooljaar 2022-2023 hebben vervolgens negen scholen zich aangemeld voor systeembegeleiding. In de intakefase hebben twee scholen, in goed overleg met SPOW, besloten om toch niet deel te nemen. Met zeven scholen zijn vervolgens trajecten Systeembegeleiding gestart.
- **Leernetwerken hoogbegaafdheid**
In 2022 zijn door het steunpunt HB drie bijeenkomsten van het leernetwerk Hoogbegaafdheid georganiseerd met een apart programma voor beginners en een apart programma voor gevorderden.
- **Regio's hoogbegaafdheid**
De afgelopen schooljaren waren er vijf HB-regio's met regiocoördinatoren met elk een regiobudget voor het opstarten en uitvoeren van initiatieven rondom hoogbegaafdheid. Vanuit ondersteuningsbehoeften van de scholen in de regio's kunnen op deze manier ontwikkelingen worden aangejaagd, ondersteund en gefaciliteerd zodat het onderwijs voor hoogbegaafden leerlingen op alle scholen kan verbeteren. Na een evaluatie in december 2021 bleken de doelen, zoals geformuleerd in de subsidieaanvraag HB, niet via de regio-overleggen gerealiseerd te worden. SPOW en de regiocoördinatoren hebben gezamenlijk besloten om per schooljaar 2022-2023 in vier van de vijf de regio's te stoppen. Eén regio draait nog en geïnteresseerden uit andere regio's kunnen hierbij aansluiten.

Toelaatbaarheidsverklaringen

Het onderscheid tussen nieuwe **toelaatbaarheidsverklaringen** (TLV's) op basis van aanvragen

en herbeoordelingen is vanaf 2021 ingevoerd in Onderwijs Transparant (OT), derhalve ontbreekt er data van de herbeoordelingen van 2018 tot 2020.

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
tlv sbo	166	193	172	98	98
tlv sbo herkansingen	-	-	-	13	120
tlv cluster 3 (LZ, LG, MG)	10	17	17	22	25
tlv so cluster 3 ZML	-	7	17	3	18
tlv so cluster 4 ZML	9	37	41	44	48
totaal aantal tlv's	185	254	247	180	302

Tabel 6 Aantal toegekende tlv's per kalenderjaar; nieuwe tlv's en herbeoordelingen (Bron: Onderwijs Transparant)

Afkortingen in tabel 6:

- LZ: langdurig ziek
- LG: lichamelijk gehandicapt
- MG: meervoudig gehandicapt
- ZML: zeer moeilijk lerend

Uit tabel 6 blijkt dat het aantal afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen onderhevig is aan forse fluctuaties, de reden hiervan is dat het overzicht van de afgegeven sbo tlv's tot 2020 zowel nieuwe tlv's betreffen als herbeoordelingen. Vanaf 2021 is er onderscheid gemaakt tussen de afgegeven tlv's. In 2021 is het aantal herbeoordelingen voor het sbo aanzienlijk lager dan in 2022. Laatstgenoemde hangt samen met de Coronaperiode. Om rust te creëren rond de verlenging van toelaatbaarheidsverklaringen werden het speciaal basisonderwijs en het gespecialiseerd onderwijs gedurende Corona niet belast met extra administratieve lasten van de aanvraag van herbeoordelingen van tlv's. De samenwerkingsverbanden passend onderwijs (po én vo) konden toelaatbaarheidsverklaringen, die een door het gespecialiseerd onderwijs in BRON geregistreerde einddatum hebben van 31 juli 2021, eenmalig verlengen met maximaal één jaar tot 31 juli 2022. Daarna zijn de herbeoordelingen alsnog aangevraagd bij het SPOW, wat het fors hogere aantal herbeoordelingen in 2022 verklaart.

2.3 Inclusie-ambitie en veldprojecten Dekkend Netwerk

In februari 2022 is de eindrapportage van het onderzoek Dekkend Netwerk goedgekeurd door het toenmalige ab en zijn de bevindingen gedeeld met het gehele scholenveld en de netwerkpartners. Voortkomend uit deze rapportage is een inclusie-ambitie opgesteld voor de resterende looptijd van het huidige ondersteuningsplan. Ook is er een richtinggevende notitie geschreven waarin voor vier van de zeven inhoudelijke aandachtsgebieden met betrekking tot het Dekkend Netwerk van SPOW een veldproject is voorgesteld gedurende de resterende twee schooljaren van het huidige ondersteuningsplan. Dit alles in afstemming en met de goedkeuring van het voormalige ab en het db. De financiële realisatie van de veldprojecten is opgenomen in het bestedingsplan 2022.

De in 2022 voorgenomen veldprojecten in de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 zijn:

- Veldproject voorziening HB Dubbel Bijzondere leerlingen.
- Veldproject Overgang po-vo, waaronder de implementatie van de praktijkklassen en de

inrichting van een HB-voorziening Jonge Uitstromers.

- Veldproject Taalstimulerings- en communicatiebeleid, in nauwe samenwerking met de Westlandse Lokaal Educatieve Agenda (LEA).
- Veldproject Jonge Kind, waaronder de herstructurering van de voorziening Sterk op School, de implementatie van de HB-voorziening Ontdekkwereld en de bosk Jonge Kind.

Voor drie van de zeven inhoudelijke aandachtspunten is in het voorjaar/de zomer van 2022 besloten om geen veldproject uit te voeren. Het aandachtspunt met betrekking tot de combi-problematiek zou naar verwachting deels worden ondervangen door het opzetten van de vier voorgenomen veldprojecten en zou, daar waar het om combi-problematiek in relatie tot zorg gaat, eveneens naar verwachting worden meegenomen in het jaarplan van de Westlandse Lokale Educatieve Agenda (LEA). Ook het aandachtspunt met betrekking tot systeemproblematiek zou naar verwachting worden opgenomen in het jaarplan van de Westlandse LEA. Voor beide aandachtspunten geldt kortom dat er naar alle waarschijnlijkheid in 2023 LEA-projecten zullen worden gerealiseerd, waaraan SPOW actief deel zal nemen. SPOW heeft haar deelname aan de LEA reeds toegezegd en heeft in 2022 aan diverse (voorbereidende) werkgroep bijeenkomsten deelgenomen. Met betrekking tot het aandachtspunt zeer moeilijk opvoedbare kinderen (zmok) heeft het voormalige db aangegeven dat daar geen veldproject voor wordt opgestart binnen de resterende looptijd van het ondersteuningsplan. Dit, mede ook in relatie tot de geformuleerde inclusie-ambitie.

2.4 Inzet middelen basis en extra ondersteuning

In het kader van de basisondersteuning ontvangen alle scholen (ook het go) een bedrag per leerling om de basisondersteuning zoals geformuleerd in het Ondersteuningsplan vorm te geven. In 2022 is een bedrag beschikbaar van € 90,- per leerling ten behoeve van de basisondersteuning. De reguliere scholen hebben naast de middelen voor de basisondersteuning eveneens een bijdrage per leerling ontvangen in het kader van extra ondersteuning van € 70,- per leerling. De scholen konden met deze middelen tegemoet komen aan individuele onderwijsbehoefte van een leerling.

Met behulp van een pilot is in 2022 voor het eerst verantwoord met behulp van een tool die is ontwikkeld door een aantal controllers van schoolbesturen en in samenwerking met SPOW. De tool is in januari 2022 verspreid onder schooldirecteuren en intern begeleiders. Met behulp van deze tool konden de middelen basis- en extra ondersteuning zowel gepland als verantwoord worden.

In 2022 hebben de schoolbesturen in totaal voor 11.580⁷ leerlingen het budget voor basisondersteuning ontvangen en is een bedrag van € 1.042.200 beschikbaar. In totaal zijn voor 11.161 leerlingen middelen voor extra ondersteuning beschikbaar met een totaalbedrag van € 781.270. De totaal besteding van de middelen van basis – en extra ondersteuning is € 1.823.470.

Met behulp van de tool is in totaal door de schoolbesturen en scholen € 1.784.886 verantwoord (98% van de beschikte middelen). In onderstaande tabel is een top 10 weergegeven van onderwerpen waaraan de middelen van de basis- en extra ondersteuning grotendeels

⁷ Alleen de deelnemende scholen met de peildatum 1-10-2021

zijn besteed.

Omschrijving	Percentage
Formatie intern begeleider	38%
Remedial teaching	16%
Onderzoek	5%
Gediff	4%
Ondersteuning van leerlingen met enkelvoudige gedragsproblematiek	3%
Aanbod hoogbegaafdheid	4%
Aanbod leerproblemen	3%
Ondersteuning van leerlingen met enkelvoudige sociale problemen	3%
Aanbod NT2	3%
Overig	3%

Tabel 6a top 10 verdeling middelen basis- en extra ondersteuning

Met behulp van de tool is getracht een eerste stap te maken in het doelmatiger verantwoorden van de middelen. Zo werd in de tool aan de school gevraagd om bij besteding van de basisondersteuning aan te geven of de middelen zijn ingezet met als doel om te voldoen aan de basisondersteuning of een aanbod te creëren wat de basisondersteuning overstijgt. Omdat slechts een kleine minderheid heeft aangegeven wat het doel was van de inzet, kon dit onderdeel van de tool nog niet worden geïnterpreteerd.

2.5 Thuiszitters

In 2016 is het Thuiszitterspact gesloten, waarin de ambitie is opgenomen dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg⁸. Ondanks alle inspanningen is er nog steeds sprake, ook in 2022, van thuiszitters.

Thuiszitters zijn onder te verdelen in:

- absoluut verzuim (AV): kinderen zonder schoolinschrijving;
- langdurig relatief verzuim (LRV): kinderen met schoolinschrijving die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimen.

Omschrijving	Maart 2021	Juni 2021	September 2021	December 2021
thuiszitters av	-	-	-	-
thuiszitters lrc	5	7	8	14
thuiszitters totaal	5	7	8	14

Tabel 7 Thuiszittersopgave: bron Artikel 25 registratie Inspectie van het Onderwijs 2021, deze registratie vindt jaarlijks plaats gebaseerd op vier kwartalen

⁸ Het pact is gesloten tussen de Ministerie van OCW, JenV, WWS, PO-Raad, VO-raad, VNG en Ingrado.

Omschrijving	Maart 2021	Juni 2021	September 2021	December 2021
thuiszitters av	-	-	-	-
thuiszitters lrc	4	4	10	13
thuiszitters totaal	5	7	10	13

Tabel 8 Thuiszittersopgave: bron Artikel 25 registratie Inspectie van het Onderwijs 2022, deze registratie vindt jaarlijks plaats gebaseerd op vier kwartalen

Uit tabel 7 en 8 blijkt dat er geen sprake is van absoluut verzuim. Aannemelijk is dat het primair onderwijs, in tegenstelling tot het voortgezet onderwijs, een flexibele houding aanneemt bij het plaatsen van kinderen die verhuizen, immigreren of statushouders zijn. Een mogelijke reden hiervan is dat er geen sprake is van het beoordelen van een onderwijsniveau, maar wel van een ondersteuningsbehoefte (indien van toepassing).

Ook blijkt uit tabel 7 en 8 dat na de zomervakantie het aantal thuiszitters met een schoolinschrijving (lrv) stijgt en vervolgens afneemt na de kerstvakantie.

In september en december 2021 en 2022 is de stijging te verklaren door een stijging van leerling op wachtlijsten in het so 3 en 4. Een aantal van deze leerlingen is tijdelijk geplaatst in het speciaal basisonderwijs en/of zijn tijdelijk geplaatst op een zorgboerderij met zware ondersteuning. Het SPOW is gestart met een onderzoek naar grensverkeer in het so om te duiden waar de knelpunten zitten in de wachtlijstproblematiek. Vervolgens wordt er een plan van aanpak opgesteld met de betrokken schoolbesturen en samenwerkingsverbanden vanwege het grensverkeer.

2.6 Jaardoelen en resultaten

De doelen die in 2022 centraal stonden, zijn beschreven in twee jaarplannen: het jaarplan van januari 2021 tot augustus 2022 en het jaarplan 2022-2023. De voortgang en resultaten van de jaarplandoelen zijn beschreven in inhoudelijke tertiaalrapportages, welke zijn voorgelegd aan het bestuur van SPOW.

In lijn met het ondersteuningsplan zijn de doelen ondergebracht in drie hoofdthema's, te weten: 'Samenwerking', 'Continuüm aan ondersteuning' en 'SPOW als organisatie'. In onderstaande paragrafen zijn de resultaten weergegeven.

Samenwerking

Meer samenwerking om meer thuisnabije ondersteuning mogelijk te maken en de effectiviteit van de ondersteuning te vergroten.

In 2022 zijn onderstaande resultaten bereikt:

- De scholen in het verzorgingsgebied van SPOW zijn onderverdeeld in vijf zogeheten SENtrum regio's. Deze regio's hebben op regelmatige basis overleg gevoerd met elkaar onder leiding van een stuurgroep lid van SENtrum. Binnen alle vijf regio's zijn één of meer innovatie-arrangementen opgezet en uitgevoerd. Daarnaast hebben er twee gezamenlijke netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden, waarin onder meer ervaringen en

ideeën met betrekking tot innovatie-arrangementen bovenregionaal zijn uitgewisseld en er inspiratielezingen zijn verzorgd door diverse sprekers.

- In samenwerking met scholen en de jeugdzorgpartners is er casus overstijgend samengewerkt in de vorm van start- en evaluatiegesprekken tussen de school, de ondersteuningsadviseur van SPOW en de schoolcontactpersoon vanuit jeugdzorg. In deze gesprekken zijn eveneens trends op schoolniveau besproken zodat er waar nodig toekomstgericht aanpassingen kunnen worden gemaakt in het ondersteuningsaanbod van SPOW.
- Het strategisch communicatieplan is uitgevoerd en is uitgebreid met de ontwikkeling van het ouder- en jeugdsteunpunt (OJSP) met de pijlers informeren, steunen en signaleren. In de periode september tot december 2022 is het OJSP op onze website ingericht en de pijler 'informeren' ontwikkeld. Er zijn teksten voor ouders geschreven en op onze website geplaatst, aangevuld met informatieveideo's.
- De samenwerking tussen de gemeenten, SPOW, jeugdzorg en scholen/schoolbestuurders vanuit de onderwijs-jeugdagenda's is aangescherpt. Het beleid en samenhang van verschillende overleggen zijn geïntegreerd en aangescherpt. SPOW heeft tenminste driemaal per jaar een afstemmingsoverleg geïnitieerd met de betrokken netwerkpartners.

Naast bovenstaande behaalde nieuwe resultaten, is er aandacht besteed aan het borgen van eerder bereikte resultaten op het gebied van samenwerking:

- De thuiszitters zijn in beeld door middel van periodiek overleg tussen leerplicht, beleidsafdeling gemeente, jeugdzorg en SPOW.
- Er vindt gerichte informatievoorziening plaats over het SPOW aan (nieuwe) IB'ers en netwerkpartners in de vorm van drie jaarlijkse netwerkbijeenkomsten welke door SPOW worden georganiseerd.
- Het stroomschema van de workflow van innovatiearrangementen van SENtrum wordt actief ingezet. Aanvullend is er een jaarplanning opgesteld, inclusief een jaarlijkse evaluatie. Ook is er gestart met de evaluatie van SENtrum gedurende de eerste helft van de looptijd van het huidige ondersteuningsplan. Naar verwachting wordt deze evaluatie in de eerste helft van 2023 ter goedkeuring voorgelegd aan de directeur-bestuurder van SPOW.

Het continuüm aan ondersteuning

Verschillende, elkaar aanvullende ondersteuningsvormen, zijn beschikbaar die vraaggericht door basisscholen kunnen worden ingezet om de leerling de juiste ondersteuning op het juiste moment te verlenen.

In 2022 zijn onderstaande resultaten bereikt:

- **Middelen voor basis- en extra ondersteuning:** Er is een pilot ontwikkeld en gestart voor het plannen en verantwoorden van de middelen basis- en extra ondersteuning.

- **Audits basisondersteuning:** Op vier pilotscholen is de basisondersteuning in beeld gebracht met behulp van een audit. De eindrapportage van de vier pilotscholen heeft een positief resultaat opgebracht waarna besloten is om de pilot audits uit te breiden met 16 scholen in schooljaar 2022-2023. Uiteindelijk hebben zich 15 scholen aangemeld voor deze audit. In de periode september-december 2022 hebben zes audits plaatsgevonden. De overige audits vinden in de tweede helft van schooljaar 2022-2023 plaats. Deze scholen hebben hiervoor gekozen op basis van de ervaringen van de afgelopen twee jaar met Corona in de winterperiode.
- **Schoolondersteuningsprofiel:** Er is aangestuurd op het stroomlijnen van het basisproces van actualiseren van het school ondersteuningsprofiel (SOP) en publicatie daarvan op de website. De bijdrage van het schoolteam aan het sop is nog niet geïntegreerd.
- **Dekkend netwerk:** Het dekkend aanbod van het SPOW is in beeld gebracht. Er is zicht verkregen op hiaten en financiële stromen. Een tweetal lijnen zijn voortgekomen uit de eindrapportage Dekkend Netwerk: een lijn waarin een inclusieambitie is opgesteld en een lijn waarin vier veldprojecten zijn uitgewerkt. Zie paragraaf Voorzieningen SPOW, inclusie-ambitie en veldprojecten Dekkend Netwerk.
- **Ontdekwereld en Eureka! (HB):** Er zijn twee voorzieningen HB ontwikkeld en gestart: 'de Ontdekwereld' voor leerlingen uit groep 1-3 en 'Eureka!' voor leerlingen uit groep 4, 5 en 6'. De 'Ontdekwereld' is een voormalig SENtrum innovatie-arrangement. Zie ook paragraaf 2.2.
- **POVO+ (HB):** Er heeft een evaluatie van de POVO+ klas plaatsgevonden. Ook de pilot Next Level van Stichting IQ+ is geëvalueerd. De verkregen input is verwerkt in de inrichting en inhoud van de voorziening Jonge Uitstromers, zoals die in schooljaar 2022-2023 wordt aangeboden. Zie ook paragraaf 2.2.
- **Bosk:** Er is een afgestemde werkwijze ontwikkeld voor de uitvoerders van de Begeleiding Op School en in de Klas (bosk). Om de onderlinge samenwerking en afstemming blijvend te verbeteren zijn er per schooljaar drie overkoepelende overleggen opgenomen in de jaarplanning van het SPOW. Bij één van deze overleggen zijn ook de ondersteuningsadviseurs en de beleidsadviseurs van SPOW (deels) aanwezig.
- **Bosk jonge kind:** Het veldproject bosk jonge kind vanuit aandachtsgebied onderzoek Dekkend Netwerk is gerealiseerd. De voorziening is gestart in november 2022.
- **Sterk op School:** In 2022 heeft een eerste onderlinge afstemming plaatsgevonden tussen de sos uitvoerders en de ondersteuningsadviseurs van SPOW. Daarnaast is er gestart met het herstructureren van onder andere de doelstelling, de doelgroep van de voorziening en ten aanzien van de werkprocessen van sos. Zie ook de paragraaf 2.2.
- **SENtrum:** In het najaar van 2022 is de stuurgroep SENtrum begonnen met het evalueren van SENtrum in de periode 2020-2022. Naar verwachting wordt de bijbehorende rapportage in mei 2023 voorgelegd aan de directeur-bestuurder van SPOW.
- **Onderwijs zorg arrangementen:** SPOW is voornemens om deel te nemen aan de inzet

van onderwijs zorg arrangementen (OZA's) vanuit het Experimenteerbesluit Ministerie OCW en heeft hiervoor een aanvraag ingediend.

- **Wel in ontwikkeling:** SPOW neemt deel aan de pilot 'Wel in Ontwikkeling' met als doel dat er een nieuwe beweging wordt gecreëerd in situaties waar niet ingeschreven kinderen vastlopen en waar kinderen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. SPOW heeft contact gelegd met een aantal instellingen voor dagbesteding om te onderzoeken of er kinderen zijn die gebruik kunnen maken van deze pilot.
- **Praktijkklassen:** De eerste implementatiefase van praktijkklassen per dorpskern/regio is vormgegeven. In het najaar van 2022 zijn acht praktijkklassen van start gegaan. In november 2022 is een eerste overleg geweest met de uitvoerders van de verschillende praktijkklassen. De praktijkklas is een voormalig SENtrum innovatiearrangement.

Naast bovenstaande behaalde nieuwe resultaten, is er aandacht besteed aan het borgen van eerder bereikte resultaten op het gebied van het continuüm aan ondersteuning:

- **Terugplaatsingsbeleid:** De terugplaatsingen vanuit het go zijn gemonitord en het terugplaatsingsbeleid (addendum ondersteuningsplan) is uitgevoerd. De ondersteuningsadviseur SPOW heeft tweemaal per schooljaar overleg met twee intern begeleiders van sbo de Diamant over mogelijke terugplaatsingen. In 2022 is er geen gebruik gemaakt van het terugplaatsingsbeleid.
- **Steunpunt Hoogbegaafdheid:** De meeste bestaande activiteiten van het Steunpunt Hoogbegaafdheid zijn in 2022 voortgezet. Er waren de afgelopen schooljaren vijf HB-regio's met regio-coördinatoren met elk een regiobudget. Na een evaluatie in december 2021 bleken de doelen, zoals geformuleerd in de subsidieaanvraag HB, niet via de regio-overleggen gerealiseerd te worden. SPOW en de regiocoördinatoren hebben gezamenlijk besloten om per schooljaar 2022-2023 in vier van de vijf de regio's te stoppen. Eén regio draait nog en geïnteresseerden uit andere regio's kunnen hierbij aansluiten
- **Bosk:** Er heeft onderlinge afstemming plaatsgevonden tussen de bosk-uitvoerders. De samenstelling van de groep bosk-uitvoerders is gewijzigd, zo heeft er een wisseling plaatsgevonden van de bosk-uitvoerder bosk Autisme en Prikkelverwerking en zijn er meer bosk-uitvoerders bijgekomen vanwege de start van bosk Jonge Kind.
- **Schoolondersteuningsprofiel:** Het aanbod van de basisondersteuning van de scholen is in beeld bij SPOW. In het schooljaar 2021-2022 heeft 96% van de basisscholen het schoolondersteuningsprofiel geactualiseerd.

SPOW als organisatie

Een belangrijk speerpunt in 2022 was het wijzigen van de governance structuur van SPOW. In 2022 zijn onderstaande resultaten bereikt:

- **AVG-beleid:** Het AVG beleid van SPOW is zorgvuldig opgesteld en vervolgens opgenomen in de interne Plan-Do-Check-Act (PDCA) cyclus van het SPOW opgenomen.

- **Communicatieplan:** Het oorspronkelijke doel om het ondersteuningsplan te implementeren door gerichte communicatie naar de verschillende doelgroepen, is ten dele bereikt. Er is een communicatieplan ontwikkeld. Vervolgens zijn er middelen ontwikkeld om leerkrachten op de hoogte te stellen van de werkzaamheden van SPOW. De inrichting van het ouder- en jeugdsteunpunt heeft prioriteit gekregen.
- **Governance:** Het RvT model inclusief Rva is ingericht en gestart.
- **Klankbordgroep:** SPOW heeft een keuze gemaakt voor het model om de positie van directeuren te verbeteren. Er zijn voorbereidingen getroffen voor een klankbordgroep van schoolleiders, intern begeleiders en enkele beleidsmedewerkers van schoolbesturen. Onderdeel hiervan is dat er in de eerste helft van 2023 een pilot-klankbordgroep wordt ingericht, om ervaringen op te doen met de formele start van de klankbordgroep in schooljaar 2023-2024. De deelnemers aan de pilot-klankbordgroep zijn niet per se de deelnemers aan de klankbordgroep die in 2023-2024 start.
- **Bestedingsplan:** De uitvoering van het bestedingsplan is conform planning uitgevoerd. Als gevolg van hernieuwde opgebouwde reserves vanuit de reguliere begroting door onder andere de inzet van de middelen vanuit het NPO, onverwachte baten vanuit OCW en een tekort aan projectmatige inzet en expertise, is het bestedingsplan in samenhang met de begroting van 2023 inhoudelijk aangepast.
- **Kwaliteitsbeleid:** Het kwaliteits- en bijbehorend monitoringsbeleid is aangescherpt. Er is een kwaliteitskalender ontwikkeld. Daarnaast zijn de doelen van het jaarplan 2022-2023 voorzien van indicatoren.
- **Klachten- en bezwarenregeling:** De klachten- en bezwarenregeling is herzien en opgesteld inclusief escalatieladders voor ouders, scholen/besturen en personeel. Deze regeling is voor alle partijen toegankelijk op de website.
- **Financieel beleid:** Er is een tijdpad opgesteld voor de toekomstbestendige inrichting en automatisering van het financiële beleid en de financiële administratie. In het verlengde hiervan wordt in 2023 een risicoanalyse met beheersmaatregelen uitgevoerd.

Naast bovenstaande behaalde nieuwe resultaten, is er aandacht besteed aan het borgen van eerder bereikte resultaten op het gebied van SPOW als organisatie:

- **AVG-beleid:** Het SPOW voldoet aan de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Data Privacy Impact Assessment (DPIA) is uitgevoerd. Een actueel verwerkersregisters is beschikbaar, de verwerkersovereenkomsten zijn gesloten en contracten zijn, indien van toepassing, aangepast. De organisatie is in de fase van onderhoud gekomen. De laatste producten waar SPOW momenteel mee bezig is, zijn het informatiebeveiliging en privacy beleidsplan (IBP), het privacyreglement en de bijbehorende privacyverklaringen.
- **Ondersteuningsplanraad (OPR):** SPOW en de OPR hebben onderling een constructieve communicatie en de positionering van de OPR is geborgd. Er is voor schooljaar 2022-2023 een jaarplanning en er is besloten bij welke vergaderingen SPOW wel en bij welke

SPOW niet aanwezig is. Er is frequent afstemmingsoverleg tussen de directeur-bestuurder van SPOW en de voorzitter van de OPR.

- **Bedrijfsvoering:** De basis van de interne bedrijfsvoering is op orde, waaronder de inrichting en het activeren van de MR, gesprekkencyclus en POP, professionaliseringsbeleid, taak-/functie omschrijving, normjaartaak. Er is een kwaliteitskalender voor het evalueren en bijstellen van het personeelsbeleid welke tevens is opgenomen in het jaar- en vergaderplan van de MR.

2.7 Toekomstige ontwikkelingen

In 2023 zullen naar verwachting de volgende ontwikkelingen plaatsvinden:

- **Ouder- en jeugdsteunpunt:** In 2023 wordt het ouder- en jeugdsteunpunt -conform beleid van het ministerie van het OCW- verder uitgebreid met de pijlers steunen en signaleren.
- SPOW stelt een vangnetbepaling vast in overeenstemming met aanpalende samenwerkingsverbanden.
- Er komt zicht op de tevredenheid van het scholenveld ten aanzien van de voorzieningen: bosk, sos trajecten en het steunpunt HB, zodat voorzieningen kunnen worden aangepast naar aanleiding van de wensen van stakeholders. In een vervolgfase zal een tevredenheidsonderzoek plaatsvinden naar de ondersteuningsstructuur van SPOW (sot/hia).
- SPOW verricht onderzoek naar de stijging van leerlingaantallen in het gespecialiseerd onderwijs en in het verlengde van de uitkomsten wordt een plan van aanpak gemaakt en uitgevoerd.
- **Steunpunt Hoogbegaafdheid:** er vindt onderzoek plaats naar een voorziening voor leerlingen met HB-kenmerken gecombineerd met kenmerken leer- en of ontwikkelingsproblemen ('dubbel bijzondere leerlingen') in het Westland.
- Het huidig ondersteuningsplan zal worden geëvalueerd en voor 2024-2028 zal in samenwerking met de stakeholders een nieuw ondersteuningsplan worden opgesteld.
- Er wordt uitvoer gegeven aan een toekomstbestendige inrichting en automatisering van het financiële beleid en de financiële administratie, inclusief mandaatbeheer, risicoanalyse, financieel beleidsplan.
- Een aandachtspunt is het verder ontwikkelen van een meer resultaatgericht kwaliteit- en monitoringsbeleid.
- SPOW zal een bijdrage leveren aan de uitvoering van het jaarplan 2022-2023 van de nieuwe Lokaal Educatieve Agenda (LEA) van de gemeente Westland. De ontwikkeling van een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg maakt hier onderdeel

van uit.

- Er zullen verdere voorbereidingen worden getroffen op de uitwerking/realisatie inclusie-ambitie.

2.8 Duurzaamheid

Hoewel het SPOW momenteel nog geen onderscheidend beleid heeft op het gebied van milieu of maatschappelijke verantwoord handelen, is het belangrijk op te merken dat alle activiteiten van het SPOW een significante maatschappelijke relevantie hebben. Dit geldt met name voor sociale aspecten zoals inclusief onderwijs, samenwerking met netwerkpartners en het streven naar gelijke kansen voor alle kinderen.

Duurzaamheid strekt zich uit op een aantal aspecten waar het SPOW de focus op heeft gelegd: inkoop van duurzame kantoormaterialen, mogelijkheid tot werken op locatie (thuis, op scholen) om reisbewegingen te beperken, laptops en mobiele telefoons worden duurzaam vervangen.

2.9 Internationalisering

Er is geen beleid op het thema internationalisering.

3

3. Bestuur en organisatie

3.1 Personeel en professionalisering

Personeel en ziekteverzuim

SPOW heeft een beperkt aantal medewerkers in dienst. Eind 2021 waren er, naast de directeur, nog acht ondersteuningsadviseurs (psychologen en orthopedagogen) en één administratief medewerker in dienst voor totaal 7,2375 fulltime-equivalent (fte).

Eind 2022 zijn er, naast de directeur, 13 medewerkers in dienst waarvan twee secretaresses, acht ondersteuningsadviseurs en drie strategisch beleidsadviseurs (gezaamenlijk 2 fte). Het team is gegroeid met ruim 2 fte (1 fte in september en 0,8 fte in oktober 2022).

Het ziekteverzuimpercentage is in 2022 0,93%, fors lager dan in 2021 en ook lager dan in 2020 (2,42% in 2020 en 6,97% in 2021).

Strategisch personeelsbeleid

In 2021 is een enorme verbetering gemaakt ten aanzien van Integraal Personeelsbeleid (IPB). In 2022 is nieuw beleid ontwikkeld en is het beleid uit 2021 geëvalueerd en zo nodig herzien. De volgende beleidsstukken zijn geëvalueerd en aangepast in 2022:

- Cafetariaregeling 2022
- Functieboek
- Reiskostenregeling
- Verzuimbeheersings- en arbeidsomstandighedenbeleid
- Gesprekkencyclus
- Urenberekeningen taakbeleid
- Klachtenregeling (met jurist SPOW)
- MR is opgezet.

De volgende onderwerpen zijn in 2022 ontwikkeld:

- Eigen risicodragerschap Vervangingsfonds
- Thuiswerk/reiskostenregeling (concept)
- Planning evaluatie personeelsbeleid 2022-2023
- Lijst van Personeel niet In Loondienst (PNIL)

Aan een nieuw lid van de medezeggenschapsraad is een een-op-een cursus medezeggenschap gegeven door de personeelsadviseur van Dyade.

Beheersing van uitkering na ontslag

Het beleid van het samenwerkingsverband is erop gericht om uitkeringen na ontslag zoveel mogelijk te beperken. Er is in 2022 geen sprake geweest van gedwongen ontslag of ontslag vanwege langdurige ziekte.

Sociale veiligheid

Het beleidsrijk opzetten van sociale veiligheid is een belangrijk en complex proces dat gericht is op het creëren van een veilige en respectvolle omgeving voor alle betrokkenen van het SPOW. Een aantal stappen die dit jaar zijn gezet:

- Er is gewerkt aan duidelijkheid en helderheid in gedrag en omgangsvormen. Dit heeft geleid tot ontwikkelen en opstellen van beleidsdocument Verzuimbeheersing en Arbeidsomstandigheden. Teneinde tot een goede samenwerking te komen worden alle betrokkenen goed geïnformeerd over hun verantwoordelijkheden en taken ten aanzien van het voorkomen van ziekte, verzuim en het re-integratieproces.
- MR leden hebben op een frequente basis overleg gehad met de directeur en hebben samengewerkt aan teamontwikkeling en veiligheid.
- Het aantrekken van een interim HR-adviseur teneinde personeelsleden en management vakkundig te adviseren en personeelsbeleid concreet te implementeren.

In het kalenderjaar 2023 gaat SPOW zich richten op het nader vormgeven en implementeren van sociale veiligheid. Het thema gaat een centrale plek krijgen in:

- het document Gedragscode SPOW;
- het personeelsjaarplan 2023-2024;
- het plan professionalisering 2023-2024;
- contracteren externe Vertrouwenspersoon;
- plan van aanpak RI&E.

3.2 Contractbeheer en AVG

In 2022, zijn evenals in 2021, aanzienlijke inspanningen verricht ten aanzien van contractbeheer en de implementatie van de AVG. Er is ingezet op de volgende zaken:

- Contractbeheer: btw 21% met terugwerkende kracht per 1 januari 2022 regelen, contractregister maken, Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) regelen indien nodig, overeenkomsten van opdrachten, detacheringsovereenkomsten verder uitrollen, contractbeheer met bedrijven als Dyade, Infinite, Perspectief en ProManagement, contract met nieuwe ict-leverancier Reset.
- Privacy: laatste verwerkersovereenkomsten en Privacy Impact Assessment (PIA) afronden, nieuwe functionaris gegevensbescherming en privacy jurist aanstellen en het opstellen van het concept ibp beleidsplan in concept.

De verwachting is in de loop van 2023 de activiteiten kunnen worden afgeschaald naar regulier beheer. In 2023 zal er nog specifiek worden ingezet op het ontwikkelen van het ibp beleidsplan, inkoopbeleid en het implementeren en vervolgens uitvoeren ervan. In 2022 heeft de nieuw aangestelde functionaris gegevensbescherming een privacy scan uitgevoerd. De aanbevelingen uit de scan worden in 2023 geïmplementeerd. Dit zal ertoe leiden dat een aantal documenten zal worden vereenvoudigd. Tot slot zal er in 2023 een risicoanalyse plaatsvinden.

3.3 Huisvesting & facilitaire zaken

SPOW heeft het contract voor de Zwartendijk 52 te Naaldwijk in 2022 tot 1 maart 2026 verlengd.

Halverwege 2022 is SPOW overgestapt naar een andere ict-leverancier (Reset).

4. Financieel beleid

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de financiële staat en positie van het SWV, onder andere het eigen vermogen hoe er wordt omgaan met liquide middelen (treasury) en tot slot een analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting.

4.1 Financiële analyse balans

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling.

Op korte termijn beschikbaar	31-12-2022	31-12-2021
Liquide middelen	2.595.254	1.846.856
Vorderingen	116.603	126.671
Kortlopende schulden	-586.000	-459.476
Werkkapitaal	2.125.557	1.514.051
Vastgelegd op lange termijn	42.171	32.551
Materiële en financiële vaste activa	42.171	32.551
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	2.167.728	1.546.602
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen	2.158.903	1.538.368
Voorzeningen	8.825	8.234
	2.167.728	1.546.602
Balans	31-12-2022	31-12-2021
Activa		
Materiële en financiële vaste activa	42.171	32.551
Vorderingen	116.603	126.671
Liquide middelen	2.595.254	1.846.856
	2.754.028	2.006.078
Passiva	2.158.903	1.538.368
Vermogen	8.825	8.234
Voorzeningen	586.300	459.476
Kortlopende schulden	586.300	459.476

Materiële en financiële vaste activa

In 2022 is er in totaal € 22.000 geïnvesteerd. De investering heeft plaatsgevonden in mobiele apparatuur en ICT-infrastructuur (€ 18.000) en meubilair (€ 4.000). De investeringen vallen binnen de begroting 2022 van € 35.000. De investeringen in 2022 zijn hoger dan de afschrijvingen waardoor de boekwaarde van de activa is toegenomen. De verwerking van de activa heeft plaatsgevonden conform de grondslagen die gelden voor de materiële vaste activa. De financiële vaste activa is een afgegeven waarborgsom voor de huur huisvesting van € 3.700.

Vorderingen

De vorderingen bestaan per 31-12-2022 grotendeels uit vooruitbetaalde arrangementen van € 84.000 en te ontvangen grensverkeer € 20.000.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn in 2022 toegenomen met circa € 748.000. Deze toename komt voornamelijk door het positieve resultaat van € 620.000 als gevolg van het feit dat de rijksbijdragen substantieel hoger zijn dan begroot en doordat er onvoldoende middelen besteed zijn. Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht (5.1).

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is toegenomen met € 620.000. Het begrote resultaat was € -391.000. Het positieve resultaat is met name veroorzaakt door de indexeringen van 2022 van OCW. Deze zijn in de tweede helft van 2022 ontvangen en daardoor was er onvoldoende tijd om een aangepast investeringsplan oktober-december 2022 met de schoolbesturen uit te voeren. Het resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve en bedraagt 31 december 2022 € 2.158.000. Dit is ruim boven de signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen. In 2023 is er een nieuw investeringsplan gemaakt om de reserve te verminderen.

Voorzieningen

De voorziening jubileum is gevormd ter dekking van de lasten bij een 25- of 40-jarig ambtsjubileum.

In 2022 is er een jubileumuitkering uitgekeerd van € 2.300. De dotatie bedraagt € 2.900.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan uit crediteuren, belastingen, pensioenen, de opbouw van het te betalen vakantiegeld in mei 2023, vooruit ontvangen subsidie OCW-hoogbegaafden en overige overlopende activa. Deze post is ten opzichte van 2021 met € 126.000 gestegen. De mutaties bestaan grotendeels uit afname crediteuren (€ -38.000), toename van belastingen en pensioenen door stijging personeelsleden (€ 17.000), eveneens een toename van de opbouw van het te betalen vakantiegeld door stijging personeelsleden (€ 7.000), hogere vooruit ontvangen subsidie OCW-hoogbegaafden (€ 46.000) en stijging van de overige overlopende activa met € 94.000 doordat lasten voor 2022 begin 2023 als factuur zijn ontvangen.

4.2 Treasury en financiering

Per balansdatum 31 december 2022 heeft het samenwerkingsverband geen uitstaande be-

leggingen en leningen. Tevens heeft het samenwerkingsverband noch leningen aangetrokken noch derivatenovereenkomsten aangetrokken. De situatie is ten opzichte van 2021 onveranderd.

Het samenwerkingsverband voldoet aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW'.

4.3 Financiële analyse exploitatie

De begroting 2022 is vastgesteld met een negatief resultaat van € -391.000. Het werkelijke resultaat dat is behaald in het boekjaar 2022 bedraagt positief € 620.000. Onderstaand treft u een vergelijking aan en een beschrijving van de belangrijkste verschillen.

Baten	2022	2022 Begroting	Verschil
Rijksbedragen	8.360.239	7.294.768	1.065.471
Overige baten	76.991	0	76.991
Totaal baten	8.437.230	7.294.768	1.142.462
Lasten			
Personele lasten	1.913.835	2.063.280	-149.445
Afschrijvingen	11.952	8.700	3.252
Huisvestingslasten	37.317	38.050	-733
Overige instellingslasten	309.593	244.550	65.0435
Doorbetalingen aan schoolbesturen	5.536.886	5.331.797	205.089
Totaal lasten	7.809.583	7.686.377	123.206
Saldo baten en lasten	627.647	-391.609	1.019.256
Financiële baten en lasten	-7.112	0	-7.112
Resultaat	620.535	-391.609	1.012.144

Rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen zijn toegenomen met € 1.065.000. De stijging wordt grotendeels veroorzaakt door twee indexeringen van de bekostiging (stijging € 1.100.000)

1. In de nieuwe definitieve regeling personele bekostiging 2021/2022 is de subsidie toegenomen met 9,064% ten opzichte van de definitieve bekostiging van 2020/2021. De voornaamste oorzaken van deze forse toename zijn als volgt:

- "Loonkloof CAO PO 2022" met het vo te dichten en de jaarlijkse indexatie op basis van de referentiesystematiek. De indexatie wordt jaarlijks door OCW toegekend voor het jaarlijks verhogen van de lonen en het compenseren van de gestegen werkgeverslasten (denk aan premies voor pensioenen, arbeidsongeschiktheid, ziektekosten € 940.000;
- een structurele toekenning van extra middelen voor de btw-compensatie van € 85.000;
- eenmalige middelen voor inrichting ouder- en jeugdsteunpunt € 75.000.

2. In de 2e regeling personele bekostiging 2022-2023 is de subsidie geïndexeerd met 3,919% ten opzichte van de definitieve bekostiging van 2021/2022. De voornaamste oorzaken van deze toename is dat per 1 januari 2022 er extra structureel geld beschikbaar is gekomen in het kader van de indexatie 2022 (op basis van referentiesystematiek), het dichten van de loonkloof.

Naast de stijging als gevolg van de indexeringen zijn de inkomsten voor de hoogbegaafden € 65.000. Het project is in 2022 nog niet geheel afgerond. Een deel van de baten is doorgeschoven naar 2023.

Overige baten

De overige baten betreffen voornamelijk overdrachtsverplichtingen grensverkeer SBAO. Het grensverkeer is in de begroting niet opgenomen.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 150.000 lager ten opzichte van de begroting. De lagere lasten worden enerzijds veroorzaakt door lagere lasten uitbesteding aan derden (€ 209.000) voor met name het programma Samenwerking. Daarnaast worden de personeelslasten verlaagd met de uitkering vervangingsfonds (€ 30.000). Anderzijds stijgen de lasten door verhoging van de loonkosten als gevolg van de CAO-indexering (€ 28.000) en hogere lasten voor werving personeel (€ 15.000).

Afschrijvingen

Geen bijzonderheden te melden over de afschrijvingen.

Huisvestingslasten

Er zijn geen bijzonderheden te melden over de huisvestingslasten.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten vertonen een overschrijding ten opzichte van de begroting 2022. Met name de kosten voor juridische ondersteuning (nieuwe Governance) en de overgang naar een nieuwe ICT-beheerder hebben voor een stijging van de kosten gezorgd.

Doorbetalingen aan schoolbesturen

De verplichte afdracht aan het go is € 205.000 hoger dan begroot. De hogere afdracht wordt veroorzaakt door de twee indexeringen van de bekostiging (zie toelichting Rijksbijdragen OCW).

Totaalresultaat

Het gerealiseerde resultaat 2022, wijkt sterk in positieve zin af van het resultaat dat is begroot (€ 1.000.000). De voornaamste oorzaken zijn de stijging van de baten als gevolg van de twee indexeringen door OCW (€ 1.155.000) en de onderbesteding op het programma samenwerking (€ 206.000). Hier tegenover staan de hogere doorbelastingen aan de s(b)o besturen door de indexering lasten en stijging van de zware ondersteuningsarrangementen (€ 205.000).

De indexeringen van 2022 zijn in het tweede halfjaar 2022 ontvangen en daardoor was er onvoldoende tijd om een nieuw investeringsplan 2022 met de schoolbesturen te maken.

4.4 Fiscale actualiteiten

Compensatie btw-kosten samenwerkingsverbanden

De PO-Raad en VO-raad hebben lang overlegd gevoerd met het ministerie van OCW en Financiën over de gevolgen van het niet meer btw-vrij kunnen detacheren. Deze btw-kwestie ging over het volgende:

- Tussen onderwijsinstellingen onderling is het onder strikte voorwaarden mogelijk om personeel zonder verrekening van btw uit te wisselen.
- Tussen samenwerkingsverbanden passend onderwijs en onderwijsinstellingen is dat niet zo vanzelfsprekend omdat een samenwerkingsverband wordt gezien als een sociale culturele instelling en geen onderwijsinstelling.

Het overleg heeft uiteindelijk geleid tot een compensatie van € 30 miljoen structureel met ingang van 2022.

SPOW heeft in 2022 met de onderwijsinstellingen veelvuldig overleg gevoerd over deze kwestie. De medewerkers hebben in persoonlijke gesprekken een toelichting gegeven op de eventuele fiscale gevolgen voor de onderwijsinstellingen. De onderwijsinstellingen en ook andere adviseurs twijfelen of het standpunt tussen de PO-VO raad en de beide ministeries wel de juiste is.

De btw-kwestie zal een vervolg krijgen in 2023. Er is met een partner onderwijsinstelling overleg gevoerd om gezamenlijk aan de belastingdienst een standpunt te vragen over deze btw-kwestie.

5. Continuïteitsparagraaf

De verwachte ontwikkelingen in de toekomst zijn financieel verwerkt in de begroting 2023 tot en met 2026, aangevuld met de specifieke doelen uit het jaarplan 2022-2023 en de borging van de doelen uit het jaarplan januari 2021 tot en met augustus 2022. Deze gegevens zijn verwerkt in deze paragraaf. De geprognosticeerde balans in de continuïteitsparagraaf is gemueteerd op basis van resultaat, investeringen, afschrijvingen en mutaties in de voorziening. Het saldo van de kortlopende vorderingen en kortlopende schulden is gelijkgesteld aan de jaren daarvoor.

Leerlingen			Prognose	Prognose	Prognose
	1-10-2021	1-2-2022	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025
Basisscholen	11.155	11.626	11.800	11.977	12.157
Speciaal basisonderwijs	357	367	374	382	389
Speciaal onderwijs	131	131	131	131	131
	11.643	12.124	12.305	12.490	12.677

Toelichting leerlingaantal

De leerlingenprognose van de gemeente Westland voor het basisonderwijs geeft aan dat deze de komende jaren zullen stijgen. In de begroting is derhalve tevens rekening gehouden met een stijging van het leerlingaantal op het sbo.

Personeel					
	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2024-2025	2025-2026
Directeur-bestuurder	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Strategisch beleidsadviseur	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Ondersteuningsadviseur	6,10	6,10	6,10	6,10	6,10
Secretariaat	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
Totaal FTE	10,70	10,70	10,70	10,70	10,70

Toelichting personeel

De voorgenomen formatie voor het schooljaar 2022-2023 is conform de afspraken vanuit de begroting inclusief het investeringsplan.

Balansontwikkeling

	2022	2023	2024	2025	2026
Activa	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Materiële vaste activa	42.171	37.753	36.834	35.696	34.336
Vorderingen	116.603	120.316	120.316	120.316	120.316

Liquide middelen	2.595.254	1.330.312	484.887	450.758	477.245
	2.754.028	1.488.381	642.036	606.771	631.897
Passiva					
Eigen vermogen	2.158.903	982.171	134.826	98.561	122.687
Voorzieningen	8.825	9.825	10.825	11.825	12.825
Kortlopende schulden	586.300	496.385	496.385	496.385	496.385
	2.754.028	1.488.381	642.036	606.771	631.897

Toelichting op de balans

De meerjarenbalans muteert op basis van onderstaand kasstroomoverzicht. Hierbij is het uitgangspunt dat de vlottende activa/vorderingen, de voorzieningen en kortlopende schulden niet of nauwelijks wijzigen. In 2023 is een negatief resultaat begroot en hierdoor neemt de reserve en het saldo aan liquide middelen af. De komende jaren zal op basis van het investeringsplan het vermogen van de Stichting verder afnemen.

5.1 Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit	2022	2023	2024	2025	2026
operationele activiteiten					
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo baten en lasten	620.535	-1.266.647	-847.344	-36.266	24.127
Overige mutaties EV	0	0	0	0	0
	620.535	-1.266.647	-847.344	-36.266	24.127
Afschrijvingen	11.952	10.705	10.919	11.137	11.360
Mutaties werkkapitaal					
- Vorderingen	10.068	0	0	0	0
- Kortlopende schulden	36.909	0	0	0	0
	46.977	0	0	0	0
Mutaties voorzieningen	591	1.000	1.000	1.000	1.000
	769.970	-1.254.942	-835.425	-24.128	36.487
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
(Des)investeringen Inventaris en ICT	-21.572	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	-21.572	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0

Mutatie liquide middelen	748.398	-1.264.942	-845.425	-34.128	26.487
---------------------------------	----------------	-------------------	-----------------	----------------	---------------

Investerings- en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeitspositie worden investeringen uit eigen middelen voldaan. Aangezien het samenwerkingsverband relatief weinig investeringen verricht, gaat het met name om het in kaart brengen van de liquiditeit ten behoeve van lopende projecten. Het samenwerkingsverband houdt toezicht op het handelen conform bovenstaand financieel beleid. Dit vindt plaats middels rapportages op tertiaal basis. Verder zijn de begroting en de jaarrekening tevens momenten om het financieel beleid te evalueren en eventueel bij te stellen. Tot op heden zijn hierbij geen afwijkingen geconstateerd die niet bekend waren bij het bestuur.

In 2023 zal er geïnvesteerd worden in:	2023
Nieuwe huisvesting	0
Digitalisering werknemers	10.000
Digitalisering bijeenkomsten	0
Totaal	10.000

Staat van baten en lasten	2022	2023	2024	2025	2026
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Baten	8.360.239	9.568.999	9.713.392	9.859.968	10.008.759
Rijksbijdragen	76.991	30.000	0	0	0
Overige baten	8.437.230	9.598.999	9.713.392	9.859.968	10.008.759
Lasten					
Personele lasten	1.913.385	2.742.348	2.363.619	2.342.093	2.333.390
Afschrijvingen	11.952	10.705	10.919	11.137	11.360
Huisvestingslasten	37.317	49.190	50.174	51.177	52.201
Overige instellingslasten	309.593	329.535	305.526	311.636	317.869
Doorbetalen aan schoolbesturen	5.536.886	7.733.868	7.830.499	7.180.190	7.269.812
	7.764.329	10.865.646	10.560.736	9.896.234	9.984.632
Saldo baten en lasten	627.647	-1.266.647	-847.344	-36.266	24.127
Financiële baten en lasten	-7.112	0	0	0	0
Resultaat	620.535	-1.266.647	-847.344	-32.266	24.127

5.2 Allocatie van middelen

In het kader van de basisondersteuning ontvangen alle scholen (inclusief het go) een bedrag per leerling om de basisondersteuning zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan vorm te geven. De reguliere scholen ontvangen eveneens een bijdrage per leerling in het kader van extra ondersteuning. De scholen zetten deze middelen in om tegemoet te komen aan de individuele ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Daarnaast heeft SPOW nog acht programma's waarvoor middelen zijn gereserveerd in de meerjarenbegroting:

1. Ondersteuningsadviseurs
2. Hoogbegaafdheid (HB)
3. Begeleiding op school en in de klas (BOSK)
4. Voorziening Jonge Kind
5. Zware arrangementen
6. Bestuur en organisatie
7. Projecten
8. Samenwerking

In 2022 is hier het programma omtrent de besteding van het bovenmatig eigen vermogen aan toegevoegd.

5.3 Toelichting op enkele kosten van de begroting met betrekking tot de programma's

Budget voor de scholen

In het kader van de basisondersteuning ontvangen alle scholen (ook het sbo en het so) een bedrag per leerling om de basisondersteuning zoals geformuleerd in het Ondersteuningsplan vorm te geven.

Daarnaast ontvangen reguliere scholen een bijdrage per leerling in het kader van extra ondersteuning. De scholen zetten deze middelen in om tegemoet te komen aan de individuele onderwijsbehoefte van een leerling zoals geformuleerd in het Ondersteuningsplan.

Voor het kalenderjaar 2023 geldt de volgende toerekening aan programma 1.

Een bedrag begroot van € 99,- aan basisondersteuning per leerling (2022: € 90,- per leerling).

Een bedrag begroot van € 77,- per bao- leerling (2022: € 70,- per leerling).

Door de wijzigingen in de CAO PO 2022 zijn de bedragen geïndexeerd met 10%.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	Begroting		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 1	1.846.402	1.823.460	2.095.478	2.126.897	2.158.792	2.191.168
Budget voor de scholen						

Ondersteuningsadviseur

Dit programma bevat de personele inzet van psychologen en orthopedagogen (ondersteuningsadviseurs) die werkzaam zijn bij SPOW. Aan elke primair onderwijs school in de SPOW-regio is een ondersteuningsadviseur vanuit SPOW verbonden. De ondersteuningsadviseurs nemen onder andere deel aan schoolondersteuningsteams (sot's), voeren preventieve adviesgesprekken (pag) met scholen en fungeren als voorzitter van de handelingsgerichte integraal arrangeergesprekken (hia's).

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	Begroting		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 2 Ondersteunings- adviseurs	393.775	391.074	489.678	489.102	498.885	508.862

Doelen 2022 - 2023

Onderwerp	Doel	Planning
Toelaatbaarheidsverklaringen	De werkwijze ten aanzien van de eerste - en tweede deskundigen in het kader van toelaatbaarheidsverklaringen is waar nodig aangescherpt	1/8/22 - 31/7/23

Borging 2022 - 2023

Onderwerp	Doel
Terugplaatsingsbeleid	Terugplaatsingen vanuit het s(b)o worden gemonitord en het terugplaatsingsbeleid (addendum ondersteuningsplan) wordt uitgevoerd

Hoogbegaafdheid (HB)

Het steunpunt HB geeft vorm aan een passend ondersteuningsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen. In het schooljaar 2022-2023 worden de volgende voorzieningen aangeboden:

- De Ontdekwereld: Een voorziening voor kleuters en groep 3 leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.
- Eureka!: Een voorziening voor leerlingen uit de groepen 4, 5 en 6
- Jonge uitstromers: Een voorziening voor jonge uitstromers voor leerlingen uit groep 7 en groep 8.
- POVO+ klas: Een voorziening voor leerlingen uit groep 8⁹.

Ook organiseert het steunpunt HB twee keer per jaar een netwerkbijeenkomst over Hoogbegaafdheid, met een programma voor beginners en een apart programma voor gevorderden. Vanuit het steunpunt HB wordt daarnaast een regionaal netwerk ondersteund, waarin scholen samenwerken om hoogbegaafdheid in de scholen verder te ontwikkelen en te borgen. Individuele scholen kunnen systeembegeleiding aanvragen bij het steunpunt HB om beleid op het gebied van hoogbegaafdheid (verder) te ontwikkelen binnen de eigen school. Daarnaast kunnen individuele scholen een bosk HB aanvragen.

In paragraaf 2.2 is meer te lezen over het aanbod van het Steunpunt HB.

⁹ De POVO+ klas en de voorziening voor Jonge uitstromers worden in het schooljaar 2023-2024 geïntegreerd tot één voorziening.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 3 Steunpunt HB	Begroting		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	192.665	165.589	234.970	206.448	207.344	208.258

In 2019 heeft het steunpunt HB een meerjarige OCW-subsidie toegekend gekregen. Bovenstaande voorzieningen en activiteiten worden deels vanuit deze subsidie gefinancierd. Vanwege Corona zijn nog niet alle middelen ingezet en is de looptijd van de subsidie verlengd tot 1 augustus 2023. Er wordt in 2023 onder andere ingezet op het creëren van een dekkend aanbod van voorzieningen voor leerlingen uit groep 1-8, met de overgang po-vo en aanbod voor het Jonge Kind als aandachtspunt. Daarnaast wordt onderzocht of een voorziening voor leerlingen met dubbel bijzondere ondersteuningsbehoeften kan worden vormgegeven door SPOW.

Doelen 2022 - 2023

Onderwerp	Doel	Planning
Steunpunt HB	Het steunpunt HB geeft vorm aan een passend ondersteuningsaanbod voor (hoog) begaafde leerlingen (OCW-subsidie)	1/8/22 - 31/7/23

Borging 2022 - 2023

Onderwerp	Doel
Steunpunt HB	Het steunpunt HB zet bestaande activiteiten door

Begeleider op school en in de klas (BOSK)

BOSK betreft de inzet van gespecialiseerde ondersteuning om de leerkracht en de school te ondersteunen bij het vormgeven van onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. SPOW onderscheidt de volgende expertisegebieden: 'hoogbegaafdheid', 'medisch en motorisch', 'gedrag', 'autisme en prikkelverwerking', 'leerontwikkeling en welbevinden', 'sterk vertraagde ontwikkeling'. Vanaf januari 2023 zal gestart worden met de expertise: 'jonge kind'.

De inhuur van de bosk ondersteuning vindt plaats bij de Diamant, de Loodsboot, Heppie leren, Erzijn en Begeleiding aan Zee. Deze partners zorgen voor de inbreng van hun specifieke expertise. De inzet van de middelen is verhoogd als gevolg van de nieuwe bosk, indexering van bedragen en als gevolg van het feit dat per 1 januari 2022 21% btw gerekend moet worden.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	Begroting		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 4 bosk	270.407	233.350	329.683	336.277	498.885	508.862

Borging 2022 - 2023

Onderwerp	Doel
bosk	Er vindt onderlinge afstemming plaats tussen de bosk-uitvoerders

Voorziening Jonge Kind

Sterk op School (SoS) is een project van SPOW en het Sociaal Kernteam Westland. Hiervoor huurt SPOW onafhankelijke deskundigen in. In samenwerking met de betrokkenen brengen zij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van het jonge kind in kaart, voordat het op school is gestart. Het betreffen jonge nog niet leerplichtige kinderen die moeten gaan starten op de basisschool en over wie twijfels zijn of zij het (regulier) basisonderwijs kunnen volgen of over wie twijfels zijn welke vorm van gespecialiseerd onderwijs het best passend is: sbo, so III of so IV.

De inzet van de middelen is verhoogd als gevolg van de stijging van het aantal sos-trajecten, de uitkomsten van het onderzoek Dekkend Netwerk, indexering van bedragen en als gevolg van het feit dat per 1 januari 2022 21% btw gerekend moet worden.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	Begroting		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 5 Voorziening Jonge Kind	102.000	97.786	132.414	135.062	137.763	140.518

Doelen 2022 - 2023

Onderwerp	Doel	Planning
sos	Er vindt onderlinge afstemming plaats tussen de sos-uitvoerders Evaluatie/herziening doel, doelgroep, werkwijze van sos	1/8/22 - 31/7/23

Zware ondersteuning

Zware ondersteuning bestaat uit financiële middelen die scholen kunnen aanvragen voor leerlingen die binnen het reguliere basisschoolonderwijs volgen maar in aanmerking komen voor een tlv voor een s(b)o voorziening en voor leerlingen die het onderwijs volgen op een sbo-school maar in aanmerking komen voor een tlv voor een so-voorziening. Met deze extra financiële middelen kan de school ondersteuning inkopen die het mogelijk maakt dat de leerling onderwijs blijft volgen op een reguliere school of op het sbo. De zware ondersteuning wordt steeds toegekend voor een periode van maximaal een jaar en daarna geëvalueerd en zo nodig gecontinueerd. Uitgangspunt is dat de financiële ondersteuning samen met de basisbekostiging van de school nooit meer kan zijn dan de bekostiging van het s(b)o.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	Begroting		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 6 Zware ondersteuning	432.000	543.189	660.914	673.369	686.618	700.217

Vanwege de stijging van het totaal aantal leerlingen binnen het swv zullen ook de verwachte

aanvragen ten laste van de zware ondersteuning stijgen. In de meerjarenbegroting hebben we dit opgenomen.

Vooruitlopend op de resultaten van het onderzoek Dekkend Netwerk is er 1 project aangevraagd, de SnS-klas Samen Goud van PCPOW (€ 125.000) waarbij een bekostiging wordt gevraagd.

Het totale budget zware ondersteuning stijgt hiermee € 625.000 in 2023 en verder.

Met de invoering van de vereenvoudigde bekostiging op 1 januari 2023 vervalt de huidige groeibekostiging voor sbo en (v)so. Samenwerkingsverbanden zijn vanaf dat moment verplicht om in het ondersteuningsplan een vangnetbepaling op te nemen hoe een eventueel meer dan gemiddelde toename na de teldatum 1 februari in het go wordt vastgesteld en eventueel financieel gecompenseerd. SPOW heeft er vooralsnog voor gekozen volgens, in overeenstemming met aanpalende SWV-en om de vangnetbepaling zodanig in te richten dat er een overleg plaatsvindt met de go-scholen indien er eventueel sprake is van een meer dan gemiddelde groei. De groei is lastig vooraf te bepalen. Er is voor gekozen om een eventuele bekostiging vanuit het eigen vermogen te dekken.

Doelen 2022 - 2023

Onderwerp	Doel	Planning
OZA	Er vindt een eerste verkenning plaats van de inzet van onderwijs zorg arrangementen (OZA's) vanuit het Experimenteerbesluit ministerie OCW	1/8/22 - 31/7/23

Projecten

In het kader van de ontwikkeling van passend onderwijs heeft SPOW een aantal projecten waar middelen beschikbaar voor worden gesteld. Het betreft onder meer het project audits basisondersteuning, kwaliteitssysteem (POS), Onderwijs Transparant (1 Loket) en communicatie. Nieuw is het thuiszittersproject 'Wel in ontwikkeling', waar SPOW een subsidie voor heeft ontvangen van het Rijk.

In de begroting van 2022 waren middelen gereserveerd voor 16 audits in de maanden september-december 2022. In realiteit hebben er in deze maanden maar zes audits plaatsgevonden. De overige audits zijn op een later moment in schooljaar 2022-2023 ingepland. Zie ook paragraaf 2.6. Daarnaast is er in 2022 onvoldoende beleidskracht geweest om op de overige projecten (POS en Onderwijs Transparant) actief beleid in te zetten en aan te sturen.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
	Begroting		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 8 Projecten	432.000	543.189	660.914	673.369	686.618	700.217

Doelen 2022 - 2023

Onderwerp	Doel	Planning
-----------	------	----------

Communicatie Ouder en jeugdsteunpunt	Het strategisch communicatieplan wordt uitgevoerd en is uitgebreid met de ontwikkeling van het ouder en jeugdsteunpunt (OJSP) met de pijlers informeren, steunen en signaleren.	1/8/22 - 31/7/23
Voorzieningen SPOW	Er is zicht op de tevredenheid van het schoolenveld ten aanzien van de voorzieningen: bosk, sos- trajecten en het steunpunt HB, zodat voorzieningen kunnen worden aangepast naar aanleiding van de wensen van stakeholders.	1/8/22 - 31/7/23
Kwalitatieve en financiële verantwoording	Er is een werkwijze voor het plannen en verantwoorden van financiële middelen ten behoeve van de basis- en extra ondersteuning.	1/8/22 - 31/7/23
Ondersteuningsplan	Het ondersteuningsplan 2020-2024 is geëvalueerd met de stakeholders en de voorbereidingen voor het ondersteuningsplan 2024-2028 zijn getroffen.	1/8/22 - 31/7/23
Wel in Ontwikkeling	SPOW neemt deel aan de pilot 'Wel in Ontwikkeling' met als doel dat er een nieuwe beweging wordt gecreëerd in situaties waar niet ingeschreven kinderen vastlopen en waar kinderen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen.	1/8/22 - 31/7/23

Borging 2022 - 2023

Onderwerp	Doel
Basisondersteuning	Het aanbod van de basisondersteuning van de scholen is in beeld bij SPOW.

Samenwerking

Voor het project SENtrum behorend tot het programma Samenwerking stelt SPOW binnen de begroting middelen beschikbaar. Een aantal besturen ontvangt een vergoeding van de loonkosten voor de uren die medewerkers besteden aan hun bijdrage aan de stuurgroep van en/of aan een innovatie-arrangement behorend tot het project SENtrum.

Daarnaast is in de begroting 2023 voor de vijf SENtrum regio's samen € 55.000 beschikbaar gesteld om hen in staat te stellen om met elkaar verschillende innovaties op te zetten en uit te voeren. Dit bedrag is op advies van de stuurgroep SENtrum, in 2023 naar beneden aangepast gezien het feit dat er al jaren onderbesteding was op deze post, zo ook in 2022. Voor de regio innovaties van SENtrum kan een aanvraag voor middelen worden ingediend bij de stuurgroep SENtrum. Ook is er een bovenregionaal budget van €30.000 beschikbaar voor gezamenlijk innovaties en de SENtrum netwerkbijeenkomsten.

Naast SENtrum is er binnen het programma Samenwerking geld gereserveerd voor de volgende projecten, waarvan de eerste twee initieel SENtrum projecten waren welke nu bovenregionaal bestendig worden: Praktijkklas, de Klimtoren, Ouder- en Jeugdsteunpunt, trauma-sensitief onderwijs, de verbinding onderwijs jeugdzorg en de SPOW Netwerkbijeenkomsten.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting			Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 9 Samenwerking	460.744	254.113	433.285	441.951	450.790	459.806

Doelen 2022 - 2023

Onderwerp	Doel	Planning
Gemeente	De samenwerking tussen de gemeenten, SPOW, 1/8/22 – 31/7/23 jeugdzorg en scholen/schoolbestuurders vanuit de onderwijs-jeugdagenda's is aangescherpt.	1/8/22 - 31/7/23
Praktijkklas	De eerste implementatiefase van praktijkklassen per 1/8/22 – 31/7/23 dorpskern/regio is vormgegeven.	

Borging 2022 - 2023

Onderwerp	Doel
Professionalisering en netwerken	Er vindt gerichte informatievoorziening plaats over het SPOW aan (nieuwe) IB'ers en netwerkpartners.
SENtrum	De workflow van SENtrum wordt gemonitord en waar nodig bijgestuurd.

Bestedingsplan OCW

In 2022 is het bestedingsplan geactualiseerd en opgesteld voor de jaren 2023, 2024, 2025 en 2026. Het doel is het reduceren van het bovenmatig eigen vermogen van het samenwerkingsverband.

Begroting

	2022	2022	2023	2024	2025	2026
Begroting			Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Programma 10 Bestedingsplan OCW	290.000	285.932	1.450.057	1.085.407	66.680	0

Doelen 2022 - 2023

Onderwerp	Doel	Planning
Communicatie (met betrekking tot het Ouder en jeugdsteunpunt)	De samenwerking tussen de gemeenten, SPOW, 1/8/22 – 31/7/23 jeugdzorg en scholen/schoolbestuurders vanuit de onderwijs-jeugdagenda's is aangescherpt.	1/8/22 - 31/7/23
Gemeente	De eerste implementatiefase van praktijkklassen per 1/8/22 – 31/7/23 dorpskern/regio is vormgegeven.	1/8/22 - 31/7/23

BOSK	De projectlijn bosk jonge kind vanuit aandachtsgedebied onderzoek Dekkend Netwerk is gerealiseerd.	1/8/22 - 31/7/23
Wachlijsten gespecialiseerd onderwijs	Er wordt onderzoek verricht naar de stijging van leerlingaantallen in het gespecialiseerd onderwijs	1/1/23 - 31/7/23

Aandachtspunt

De minister heeft aangekondigd om in 2023 een generieke korting toe te passen op het budget van alle samenwerkingsverbanden die eind 2022 een bovenmatig eigen vermogen hebben. Er is nog niets bekend over de hoogte van de korting terwijl ook nog volstrekt onduidelijk is welke gevolgen deze korting heeft voor SPOW.

Treasuryverslag

De stichting heeft een treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders het samenwerkingsverband haar financierings- en beleggingsbeleid in dient te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

Het samenwerkingsverband bezit geen beleggingen. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen om de overtollige middelen op te plaatsen. De tegoeden op deze rekeningen zijn direct opeisbaar.

Kengetallen bij het financiële toezicht op onderwijsinstellingen

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een bestuur/instelling financieel gezond is en op korte en middellange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit het jaarverslag en de bijbehorende continuïteitsparagraaf en/of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de financiële positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen.

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen/instellingen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot verscherpt toezicht (hierna: aangepast financieel toezicht) en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is. Indien een bestuur onder aangepast financieel toezicht wordt geplaatst, dan is dit gebaseerd op een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw zijn genomen.

De set kengetallen waar de inspectie gebruik van maakt, geldt voor alle besturen/instellingen. Niettemin zijn er, afhankelijk van de context waarin zij opereren, verschillen in het belang van de kengetallen en de te gebruiken grenswaarden voor de signalering. In het onderstaande overzicht wordt dat duidelijk gemaakt.

Kerngetallen & signaleringswaarden

	Omschrijving	Signaleringswaarde
1.	Liquiditeit	Klein: minder dan 1,5
		Middel: minder dan 1
		Groot: minder dan 0,75
2.	Solvabiliteit 2	0,3
3.	Absolute omvang liquide middelen	Funderend onderwijs €100.000
		MBO en HO: €2 miljoen

Toelichting klein, middel en groot (bij liquiditeit)

Klein: Besturen met totale baten minder dan € 3 miljoen

Middel: Besturen met totale baten tussen € 3 en € 12 miljoen

Groot: Besturen met totale baten meer dan € 12 miljoen

Kerngetallen	Signaleringswaarde	2022	2023	2024	2025	2026
Liquiditeit	<1,5	4,63	2,47	1,03	0,97	1,01
Solvabiliteit	<30%	79%	61%	9%	3%	7%
Absolute omvang liquide middelen	100.00	2.595.254	1.330.312	484.887	450.758	477.245

Toelichting kerngetallen

De ontwikkeling van de kengetallen zijn positief en vallen ruim boven de signaleringswaarde.

Bovenmatig eigen vermogen

Kader: formule voor de berekening van het normatieve publiek eigen vermogen (signaleringswaarde)

Voor samenwerkingsverbanden is de formule:

$0,035 \times$ totale brutobaten, met een minimale risicobuffer van € 250.000.

	2022	2023	2024	2025	2026
Risicobuffer	295.303	335.965	339.969	345.099	350.307
Reserve	2.158.903	892.256	44.911	8.646	37.772
Bovenmatig vermogen	1.863.600	556.391	-295.057	-336.453	-317.534
Ratio	7,31	2,66	0,13	0,03	0,09

Ondanks de inzet is het SPOW niet gelukt eind 2022 de reservepositie terug te brengen. De reservepositie is zelfs gestegen. Dat komt omdat de omstandigheden waaronder het bestedingsplan 2021 is geschreven, ingrijpend veranderd zijn. Daardoor was het voor SPOW veel moeilijker om geld voor passend onderwijs op een zorgvuldige en doelmatige manier te besteden. Hiervoor zijn verschillende redenen:

- Extra middelen in 2022 door indexering van de bekostiging.
- De sluiting van scholen als gevolg van de Coronapandemie waardoor scholen minder mogelijkheden hadden om activiteiten uit het ondersteuningsplan uit te voeren.
- Extra geld uit het Nationaal Programma Onderwijs dat door schoolbesturen wordt ingezet voor doelen die ook binnen de bestedingsplannen van de samenwerkingsverbanden waren opgenomen. Het rijk is scholen, schoolbesturen en gemeenten tegemoetgekomen met extra geld en extra tijd om te doen wat nodig is. Die extra tijd is niet aan samenwerkingsverbanden gegund, terwijl de uitvoering van hun bestedingsplannen eveneens ernstig belemmerd werd.
- Het personeelstekort in de sector, waardoor geen of veel moeilijker uitvoering kon worden gegeven aan de plannen.
- Onvoldoende beleidsmatige bemensing van de bureauorganisatie van SPOW. In 2022 was er een beleidsadviseur voor 0,2 fte. In september en oktober zijn twee beleidsadviseurs gestart, waardoor de beleidsafdeling groeide naar 2 fte. In de laatste maanden van 2022 hebben deze twee adviseurs zich ingewerkt in de organisatie.
- Onvoldoende (beschikbare) project- en beleidsmatige expertise in het netwerk (gemeente, schoolbesturen en scholenveld).
- De onduidelijkheid over de btw en extra toegekende middelen eind 2022, waardoor samenwerkingsverbanden hun bestedingsplan moesten aanpassen.
- De onjuiste en onvolledige data die de uitvoeringsorganisatie DUO aan samenwerkingsverbanden verstrekt. Juiste en volledige gegevens zijn randvoorwaardelijk om op een verantwoorde manier sturing te geven aan de afbouw van het vermogen van samenwerkingsverbanden. Tot op heden beschikken samenwerkingsverbanden nog niet over de correcte gegevens. Zie hiervoor ook de brief die DUO vlak voor de kerst aan samenwerkingsverbanden verstuurde.

SPOW onderschrijft de acties die het netwerk LPO voorstelt:

De samenwerkingsverbanden staan achter de afbouw van de reserves. Zij hebben echter meer tijd nodig om tot een volledige en doelmatige afbouw van hun reserves te komen. Door samenwerkingsverbanden generiek te korten op hun bekostiging wordt dit probleem niet opgelost.

Wens van de samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverbanden zetten zich in om passend, inclusief onderwijs te bieden, zodat alle kinderen en jongeren mee kunnen doen. Om deze opdracht zo goed mogelijk uit te voeren vragen zij de minister om:

1. Voldoende tijd om de reserves af te bouwen;
2. Correcte en tijdige financiële gegevens van OCW om de bedrijfsvoering van samenwerkingsverbanden goed in te richten;
3. Integraal jeugdbeleid door OCW en VWS om samen met gemeenten kinderen en jongeren passend, inclusief onderwijs en passende ondersteuning te kunnen bieden en optimale ontwikkelkansen.

Bron: WAAROM SAMENWERKINGSVERBANDEN RESERVES HEBBEN van 7 MAART 2023 Netwerk LPO

6. Risico's en risicobeheersing

6.1 Intern risicobeheersingssysteem

Tweemaal per jaar wordt een risico-taxatie uitgevoerd, namelijk bij het opstellen van de jaarrekening en bij het opstellen van de begroting. Ook bij de drie inhoudelijke en financiële tertiaalrapportages gedurende het jaar, wordt de taxatie tegen het licht gehouden.

Financiële planning en control cyclus

De jaarbegroting van het volgend kalenderjaar en daaropvolgende 4 jaar wordt afgestemd op het voorgenomen beleid en vindt in overleg tussen directeur-bestuurder en managementteam plaats. De begroting dient als instrument om te meten en te sturen op de voorgenomen doelen. Om zicht te houden en te sturen op de uitvoering van de gemaakte afspraken in de begroting, worden er elke vier maanden gesprekken gevoerd met de directeur bestuurder en het managementteam. Van deze gesprekken worden rapportages gemaakt welke vervolgens onderdeel uitmaakt van de gesprekken met de RvT. Het jaarverslag en de jaarrekening is vervolgens de afronding van het kalenderjaar en wordt ook opgesteld in samenspraak met directeur-bestuurder en managementteam. Voor de uitvoering van de financiële en personele administratie wordt gebruikt gemaakt van het administratiekantoor Dyade.

6.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

De volgende risicotaxatie is beoordeeld en maakt onderdeel uit van de meerjarenbegroting.

Risico en beheersmaatregelen	hoofdstuk
<p>Risicoparagraaf</p> <ul style="list-style-type: none"> • De wettelijke verplichting van het ouder- en jeugdsteunpunt en de verplichting ten aanzien van de LEA kunnen consequenties hebben met betrekking tot de uitvoer van de overige activiteiten die staan vermeld onder 'samenwerking'. • Het bemensen van de scholen vormt een uitdaging samen met een tekort aan projectmatige expertise waarmee de coördinatie, aansturing en uitvoering van projecten van onder andere SENtrum een reëel risico vormen. Onvoldoende uitvoering van activiteiten leidt tot het onvoldoende terugdringen van de bovenmatige reserves.	1. Samenwerking

<p>Beheersmaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • SPOW heeft een strategisch projectleider aangesteld die actief stuurt op de uitvoering van projecten en tijdig signaleert bij stagnatie van projecten. 	<p>1. Samenwerking</p>
<p>Risicoparagraaf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financieel: Het is moeilijk in te schatten (onder ander in verband met Corona) hoeveel audits basisondersteuning er in 2022 en in 2023 worden uitgevoerd. Daarmee bestaat een risico op de opbouw van reserves 2022 en eventueel tekort/overschot op de begroting 2023. • De veelheid aan projecten van zowel SPOW als vanuit netwerkpartners kan leiden tot verwarring, versnippering en verlies van draagvlak bij onze scholen. • De borging en continuïteit van projecten kan na uitvoer van het bestedingsplan stagneren wanneer slechts de reguliere begroting SPOW van kracht is. 	<p>2. Continuüm aan ondersteuning</p>
<p>Beheersmaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om versnippering/verwarring te voorkomen dient in de communicatie van SPOW aan het scholenveld aandacht te worden besteed aan de samenhang tussen projecten van SPOW en van netwerkpartners (denk aan LEA, Groeikracht, kansengelijkheidsalliantie et cetera). Daarnaast dient SPOW terughoudend te zijn richting vragen aan - of belasting van het scholenveld. • Om borging en voortgang van projecten (zoals bijvoorbeeld de audits en de praktijkklassen) na uitvoer van het bestedingsplan te waarborgen dient zorgvuldig afgewogen te worden welke programma's toekomstgericht in ieder geval geborgd dienen te worden. Daarnaast dient op grond van verantwoordelijkheden te worden vastgesteld of (co)financiering van netwerkpartners/schoolbesturen noodzakelijk is. 	<p>2. Continuüm aan ondersteuning</p>

<p>Risicoparagraaf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zowel de landelijke als de gemeentelijke politiek zorgen voor een verzwaaring van de verantwoordelijkheden (wettelijke kaders) van samenwerkingsverbanden en scholen (denk aan de verbetermaatregelen Passend Onderwijs, de verantwoordelijkheid voor het Dekkend Netwerk en de uitvoering van de LEA). Dit kan invloed hebben op de (kwaliteits)uitvoer van de doelen. • Vanuit het vertrekpunt 2020 is er zo'n vijf jaar nodig om tot een hernieuwde en toekomstbestendige organisatie opbouw te komen. • Financieel: Door meerdere maatschappelijke ontwikkelingen (denk aan mondigheid van ouders, plaatsingstekort binnen gespecialiseerd onderwijs en de draagkracht van de basisscholen) is het realistisch te veronderstellen dat plaatsingsproblematiek en juridisering toeneemt. • Financieel: Een nieuwe systematiek doorberekenen van btw. • Financieel: Het inwerking treden van de vangnetbepaling voor het gespecialiseerd onderwijs per 1 januari 2023, waarbij op basis van aangetoonde groei van het leerlingaantal er aanvullende bekostiging bij het samenwerkingsverband kan worden aangevraagd. • De minister heeft aangekondigd om in 2023 een generieke korting toe te passen op het budget van alle samenwerkingsverbanden die eind 2022 een bovenmatig eigen vermogen hebben. Er is nog niets bekend over de hoogte van de korting terwijl ook nog volstrekt onduidelijk is welke gevolgen deze korting heeft voor SPOW. 	<p>3. SPOW als organisatie</p>
<p>Beheersmaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het managementteam is uitgebreid met twee beleidsadviseurs om invulling te geven aan de huidige en toekomstige taken en verantwoordelijkheden van SPOW als samenwerkingsverband en netwerkpartner. • In de begroting en in de communicatie naar het scholenveld en netwerk partners wordt waar mogelijk rekening gehouden met de financiële risico's. • SPOW zal in 2023 een hernieuwde risicoanalyse uitvoeren. • De risicoanalyse in 2023 zal uitgevoerd worden in samenspraak met Infinite. Naast de financiële risico's worden ook de inhoudelijke risico's (de mate waarin realisatie van beleidsdoelstellingen wordt bedreigd) doorgenomen. • SPOW zal in 2023 het secretariaat, de financiële en personele processen toekomstbestendig inrichten. Bij het inrichten maakt een beoordeling van de werkdruk deel uit van de in te richten processen. 	<p>3. SPOW als organisatie</p>